

NAUJIENOS

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanians
In The United States

VOL. LXI

Price 15c

Chicago, Ill. — Antradienis, Sausio-January 6 d., 1976 m.

Kaina 15c

4

FORDAS ISPĖJO RUSUS DĖL ANGOLOS

PADIDINO KARO BIUDŽETĄ 20%, PERKA NAUJUS GINKLUS

Jungtinės Tautos patarė Sacharoje
pravesti gyventojų plebiscitą

ALŽYRAS. — Alžirija. — Alžirijos vyriausybė padidino karo biudžetą 20%, sako žinių agentūros. Jau praeitais metais jis buvo gerokai padidintas, bet šiais metais jis pakeltas 20%.

Bet Afrikos gyventojams didžiausią nerimą kelia Alžirijos vyriausybės nutarimas koncentruoti karo jėgas Maroko pasienyje. Alžirija nepatenkinta ispanų karaliaus padarytomis nuolaidoms Marokui ir Mauritani-jai. Marokiečiai bijo, kad gali kilti karas tarp pačių arabų.

Alžirijos vyriausybė patarė patarė Ispanijai, Marokui ir Mauritani-jai prisilaikyti Jungtinių Tautų nutarimo, liepiančio pravesti tvarkingą plebiscitą Sacharoje gyventojų tarpe. Ispanų Sacharoje dabartinis metu yra 85,000 arabų. Jungtinės Tautos patarė visus surašyti ir leisti jiems pasisakyti, ar jie nori nepriklausomai savo reikalus tvarkyti, ar nori priklausyti nuo Maroko karaliaus.

Alžirijos vyriausybė yra pasiryžusi taip visus reikalus tvarkyti, ka Sacharoje būtų praves-tas tvarkingas plebiscitas.

Popiežius užtaria palestiniečius

VATIKANAS. — Popiežius Paulius VI pirmadienį atsisakė į Izraelio žmones, skatinamas "pripažinti palestiniečių teises ir jų teisingas aspiracijas". Tas atsisaukimas skaitomas pirmas betarpiškas atsisaukimas dėl palestiniečių problemos Viduriniuose Rytuose.

Ta pačia proga popiežius priminė katalikų bažnyčios padėtį kai kuriuose komunistų valdomuose kraštuose ypač Helsinkio konferencijos nutarimų švietose.

"Šventasis Sostas", pareiškė popiežius, drauge su tais, kurie laukia apčiuopiamų progresyvių pagerėjimų Europos gyventojų vidaus gyvenimo sąlygose, pasi-žada (turi intenciją) veikti, kad Helsinkio konferencijos rezoliucijos nebūtų pamirštos ir nepasitebėtos.

"Vatikanas", pridūrė popiežius, "nori, kad Helsinkio susirinkimo dvasia pasiektų tikinčiųjų naudai priimtinių sprendimų bet ten, kur nerimo situacija tebėra neįsprendžta".

Išsprogdinta Sears krautuvė

KOLUMBIJA. — Kolumbijos policijos oficialiu pranešimu, Bogotės mieste buvo nežinomų asmenų padėta Sears krautuvėje bomba, kuri sprogdusi išnešė iš orą krautuvės sienos dalį.

Krautuvės tarnautojai ir buvę krautuvėje pirkėjai nenukentėjo — nebuvo užmušti nei sužeisti.

Kinija trečioji atominė valstybė

HONG KONG. — Vakarų ekspertų žiniomis, nebeužilgo "liandies" Kinija pradės išbandyti pasigaminamas tarpkontinentines raketas, kurios sieks iki 10,000 kilometrų nuotoli.

Praeitą gruodžio pradžioje Pekinas paskelbė, kad kinų mokslininkai paleido į orbitą aplink žemę savo gamybos dirbtinį satelitą, kurs vėliau buvo grąžintas žemei. Tai reiškia, kad kinai jau moka pasigaminti medžiagas, kurios įstengia atlaikyti aukščiausias temperatūras, kokios pasidaro raketai iš erdvių grįžant į žemę.

Kinai jau turi ganėtiną skaičių vidutinio tolimo sviedinių (iki 5,500 kilometrų). Tie sviediniai aprūpinti atominiiais užtaisais yra paslėpti Kinijos gilumoje kalnuose paruošose slėptuvėse. Tie sviediniai gali siekti visą Sovietų Sąjungą ir Vakarų Pakto (satelitinės) valstybes, be to Artimuosius Rytus, dalį Afrikos ir visą Aziją. Nesiekia šiaurės ir Pietų Amerikos ir Vakarų Europos. Pekinas didžiausiu priešų skaito Maskvą.

Bet Vakarų ekspertų nuomone, kinai dar nėra pasistatę perspėjamosios apsaugos nuo priešų atakos raketomis, ir tai skaitoma didelė Kinijos silpnėbe.

Liūdnos perspektyvos badaujančiam pasauliui

ROMA. — Pasaulis praeitais 1975 metais neįsteigė pripildyti ištuštėjusias grūdų miegas (sandėlius), o tai reiškia blogus naujuosius metus pusbadaujančiųjų pasauliui. Nepaprastai geri žemės ūkio produktų derliai šiaurės Amerikoje (JAV-bėse ir Kanadoje) buvo nugalėti menkais derliais Europoje, o ypač Sovietų Rusijoje ir kaip UPI perspėja, kad sovietams ir kitiems komunistų valdomiems kraštams derlių perteklius išpirks tenka laukti maisto trūkumo visame pasaulyje, kuriame 500 milijonų žmonių jau dabar pusbadauja. Rezultate pasaulio priklausys nuo to kiek maisto pats prisilaikys 1976 metais, pasakė Addeke Boerma, FAO (Jungtinių Tautų Maisto ir Agrikultūros Organizacijos) generaldirektorius.

Pagal FAO statistiką, vienas trečdalis pasaulio gyventojų suvalgo du trečdalius savo gauto derliaus, 500 milijonų kenčia krušnišką badą ir dar apie 400 milijonai nepivalgančių žmonių darosi invalidais.

Valstybės sekretorius Kisingeris apsilankė Agolos klausimas tebėra aštrus Washingtono ir Maskvoje. Buvusio portugalų kolonijos Afrikos teritorijoje karas bus svarbiausias klausimas laike Kisingerio vizito Maskvoje. Namuose jis kariauja prieš kongreso pastangas sutrukdyti JAV įsikišimą.

ALKANI PALESTINIEČIAI SIUNČIA ULTIMATUMĄ LIBANO VALDŽIAI

BEIRUTAS, Libanas. — Šiauriniame Beiruto pakraštyje du palestiniečiai nenori mesti ginklų ir nepripažįsta paliaubų. Palestiniečių kanvojus du kartu bandė nuvežti dviem "didvyriams" maisto, bet policija nepraleido.

Dabar palestiniečių centras pasiuntė ultimatumą Libano vyriausybei, įsakantį praleisti maistą dviem badaujančioms palestiniečiams. Jeigu valdžia maisto nepraleis, tai palestiniečiai vartos jėgą, kad galėtų nuvežti maisto.

Palestiniečiai sako, kad Libano valdžia bus atsakinga už pakmes. Tokių paliaubų ir tokių kovos priemonių niekur kitur niekas negirdėjo. Libano valdžia atsakė praleisti maistą. Valdžia mano, kad tie du "kovotojai" galėtų mesti ginklus ir patys nueiti pavalgyti.

Kaltas komunizmas

Vienas sovietų laikraštis
praregėjo

Sovietų laikraštis "Naš Sovremennik" pripažino, kad svarbiausioji sovietų žemės ūkio nesėkmių priežastis yra ne blogos atmosferinės sąlygos, o per daug lėtas mechanizacijos tempas. Laikraštis smulkiai aprašo sovietinės žemdirbystės nepasisekimus 1972 metais, bet ne žodžiu neprisimena katastrofiška derliaus šiais metais, kurs SSSR siekia vos 137 milijonų tonų, tai yra arti 80 milijonų tonų mažiau kaip buvo užplanuota.

"Naš Sovremennik" aiškina, kad tikroji žemės ūkio pietinėje, SSSR dalyje (tai yra Ukrainoje, kuri visais laikais buvo skaitoma visos Rusijos maitintoja) nepasisekimo priežastis yra ta, kad žemdirbystė nepasiekė tokio technikos lygio, kokį yra pasiekusios kitos sovietinio ūkio sritys. Blogas oras tik visu atstumi išryškina sovietinės ekonomijos silpnąsias puses. Pagaliau, oras pietinėje SSSR dalyje per praėjusius 20 metų buvo net geresnis negu metais prieš tai, pasakė "Naš Sovremennik".

VELIAUSIOS ŽINIOS

Sen. Percy sutiko paremti sen. Curtis pasiūlytą rezoliuciją Nr. 319 Lietuvos reikalui ir sutiko rūpintis, kad ji būtų priimta senato užsienio reikalų komitete, kurio nariu jis yra, ir kad būtų priimta senate.

Maniloje du ginkluoti vyrai pačiupo pakilti besirengusį japonų keleivinį lėktuvą, bet vėliau jie sutiko pasiduoti Filipinų salų prezidento žmonai.

Šveicarijos kalnuose sekmadienį audra sutrukdė vietų judėjimą ir pakabino erdvėje grupę turistų. Jie labai sušalo. Turistus išgelbėjo du tarnautojai, bet vienas vėliau audros nešamo sniego buvo užmuštas.

Pranešimai iš Belgijos sako, kad Europos šiaurėje pradėjo siausti nauja audra, kuri daro didelius nuostolius Europos pakraščiu gyventojams.

Izraelio užsienio ministras Allon išskrido į Washingtoną, kad galėtų vadovauti pasitarimams, vykstantiems Jungtinėse Tautose.

New Hampshire gyventojų nuomonės

Žinių agentūra, PBC gruodžio 21 d. apklausinėjo kokius 400 virš 18 m. tikinčių N. Hampshire gyventojų ir padarė išvadą, kad N. Hampshire gyventojai daugiau idomaujasi ekonominių krašto reikalais ir mažiau politiniais. Antra, jie nepasitiki politikais ir krašto vadovais.

Iš apklausinėtų 400 asmenų, 58% yra nuomonės, kad abi partijos, demokratų ir respublikonų, yra daugiau palankios didiesiems prekybininkams ir mažiau eiliniams piliečiams. 71% apklausių mano, kad didžiosios bendrovės stengiasi nukreipti Washingtone esančių įstaigų tarnautų veiksmus savo naudai. 47% apklausinėtų tiki, kad didžiosios bendrovės yra dabartinių krašto negerovių kaltininkės. 61% pasisakė, jog jie remtų tą partiją, kuri sumažintų didžiųjų bendrovių ir, bendrai, prekybinių įtaką krašto reikaluose.

JAV ambasadorius Daniel Moynihan Jungtinėse Tautose kelis kartus gerokai paildė sovietų atstovus ir naujai į Jungtines Tautas priimtų valstybių ambasadorius. Ambasadorius kartais nesilaiko diplomatinio etiketo, bet jis rusams pasako labai stiprią teisybę.

JAV GALI IMTIS PRIEMONIŲ RUSŲ APETITAMS SUVALDYTI

Prezidentas siūlys įjauts Sovietų Sąjungai,
bet neleis rusams sauvალიაუი

ST. LOUIS, Mo. — Prezidentas Fordas savo kalboje pareikalavo, kad Sovietų Sąjunga tuojau sustabdytų karo veiksmus Angoloje. Jeigu sovietų valdžia ir toliau sauvალიაუი kitose pasaulio dalyse, tai JAV bus priverstos imtis apbrėtų priemonių tiems apetitams suvaldyti.

Izraelis kalba su Maskva

KAIRAS, Egiptas. — Izraelis prašė Sovietų Sąjungos atnaujinti diplomatinis ryšius tarp abiejų šalių ir Maskva pastatė sąlygas, pranešė šeštadienį Egipto savaitinis žurnalas Rose El Youssef. Izraelis turi pripažinti Palestinos išlaisvinimo organizaciją kaip vienintelę palestiniečių atstovą, pasakė Kairo žurnalas.

Ryšiai tarp Sovietų Sąjungos ir Izraelio, nutraukti 1967 m. karo metu, buvo tema slapto susitikimo, įvykusio pereiną mėnesį tarp Izraelio užsienio reikalų ministro Yigal Allon ir vieno "aukšto sovietų pareigūno". Šveicarijos mieste Schaffhausen, netoli Zuricho.

Izraelio valdžia patvirtino Allon kelionę į Šveicariją, bet atsisakė duoti bet kokias detales. Susitikime, žurnalas rašė, "Allon pateikė Izraelio prašymą atnaujinti diplomatinis santykius su Sovietų Sąjunga".

Sovietų pareigūnas, be minėto reikalavimo, prašė, kad Izraelis liautųsi steigęs militarizutas gyvenvietes okupuotoj araubų teritorijoj, sutiktų atnaujinti Ženevos Vidurinių Rytų taikos konferenciją ir dalyvautų Suvienytų tautų Vidurinių Rytų komiteto debatuose, prasidėdančiuose sausio 12, į kuriuos yra pakviesta Palestinos išvadavimo organizacija.

Allon pažadėjo atsakyti į sovietų reikalavimus iki sausio 2 per Rumuniją, vientintele komunistinę šalį Europoj, kuri palaiko diplomatinis ryšius su Izraeliu.

Reaganas pradeda rimtai agituoti

Buvęs Kalifornijos gub. R. Reaganas pradėjo jau rimtai "kovoti" priešrinkiminėje agitacijoje. Jis nuo sausio 5 d. važinėja New Hampshire ir kalbasi su balsuotojais. Jis nori būtinai laimėti pirmuosius rinkimus New Hampshire ir tuo įrodyti, kad prez. Fordas neturi amerikiečių pasitikėjimo.

Reagano rinkiminės kampanijos vadovas N. Hampshire, buvęs tuo pačiu viceprez. Rockefellerio kampanijoje 1968 m., pareiškė, kad Reaganas noris surinkti N. H. 40% balsų. Manoma, kad tikslą atsieks, nes jį remia valstijos gubernatorius M. Thomsonas ir vietos laikraščio leidejas W. Loebas.

Prezidentas Fordas nesirengia sustabdyti javų siuntimo į Sovietų Sąjungą, bet sovietų valdžia daro labai didelę klaidą, jeigu, ji ir toliau bandys didinti įtampą tarp dviejų didelių valstybių. JAV reikalauja, kad tuojau būtų sustabdyti visi karo veiksmai Angoloje ir būtų sudaryta tautinė vyriausybė, leidžiant patiems angolieiems tvarkyti savo krašto vidaus ir užsienio reikalus.

Prezidentas Fordas pasakė kalbą St. Louis Amerikos Farmų Biurui, kuris labai atidžiai seka santykius su užsienio valstybėmis. Kongreso atstovų tarpe buvo kilusi mintis sustabdyti javų pardavimą Sovietų Sąjungai, bet prezidentas Fordas užtikrino klausytojus, kad javų pardavimo jis nesustabdytų.

Prezidentas pabrėžė, kad net Angoloje, bet ir kitose pasaulio vietose sovietų valdžia griebiasi veiksmų, neprimtinų Amerikai. Prezidentas plačiau neaiškino, ką jis turėjo galvoje, kai kalbėjo apie priemones sovietų valdžios veiksmams sustabdyti.

Valstybės sekretorius Kisingeris yra susižinojęs su Afrikos valstybių užsienio ministeriais. Dalis naujai sudarytų vyriausybių pripažino Angolos "liandies valdžią", bet didelę afrikiečių daugumą yra priešinga sovietų intervencijai. Kisingerio pranešimas sovietų valdžiai privalejo paveikti sovietų valdovus, nes vakar paskelbta žinia sako, kad ir Sovietų Sąjunga pritaria principui nesiųsti karo jėgų į Angolą.

Sekretorius Kisingeris reikalauja, kad visi Kubos kariai ir sovietų patarėjai bei mechanikai būtų atšaukti iš Angolos. Sovietų Sąjunga reikalauja, kad būtų atšaukti Pietų Afrikos daliniai, užėmę gana didesnę Angolos sritis. Pietų Afrikos vyriausybė yra pasiruošusi atšaukti savo karių, jeigu bus atšaukti sovietų patarėjai ir Kubos batalionai.

Prezidentas Fordas rimtai išpėjo Sovietų Sąjungą, bet jis pareiškė viltį, kad rusai susipras ir atšauks savo patarėjus. Pravdoje paskelbta žinia apie užsienio karių atšaukimą yra pirmas geras žingsnis šia kryptimi.

Sen. Edvardo Kennedy motina bijo, kad politikai neprikalbinų senatorių kandidatuoti prezidento pareigas.

Šilčiau.
Saulė teka 7:19, leidžiasi 1:35.

TVIRTA SVEIKATA - PASTOVI LAIMĖ

Kūno, proto ir jausmų darnos pagrindai

Naujausio mokslo žinių populiarus perteikimas

JONAS ADOMAVICIUS, M. D.

LAIMINGO GYVENIMO PAGRINDAS

Zogus gimsta tik darbui, o laimingosios gyvenimo dienos tėra tiek laimingos, kiek jos yra savų rūpesčių pasiekto.

Aleksandras Pakalniškis

„Tik vienas gimęs nori ilgai ir laimingai gyventi. Visas vargas, kad vien noras — neįdeant — stangrų — retai kada pasiseka laimingo ir ilgo gyvenimo — faktai. Visas mūsų gyvenimo laimingumas ir ilgumas priklauso didžia daliai nuo mūsų pastangų. Čia dar mums talkina avėdėjimo kraitis ir gyvenimo vėjų palankumas. Žinoma, net geriausiai paruošta laivai sa geriausiai vėjais ir būrėmis niekas neįplukdys į ramų uostą, jei žmogus neturės krypties į kurį uostą buriuoti savo laivą.

Iš to mes visi nuo šiandien trečioji tvarkykime: kūno, ir asmenybę tobulėkime — žmoniškumą. Tik tada mes pajėsim ne tik ilgai, bet ir laimingai gyvenimu džiaugtis. Ypač Naujojoje Metuose visi turime nuo

Du dalykai pirmiausiai tvarkytini

Per ateinančius 50 metų — apie 2025 metus žmogaus gyvenimo ilgumas ir laimingumas priklausys vyriausiai nuo dviejų pagrindinių dalykų. 1. Nuo sutvarkymo širdies kraujagyslių ligų ir sklerozės smegenyse pasekos — paralyžiaus (stroko) ir nuo nugalėjimo vėžio ligos. 2. Nuo žmogaus gyvenimo laikrodis pagerinimo. Tada mes senime nepavirtę luošiais savo senose dienose.

Kad ir prašalinsi viršui minėtas dvejopas negeroves iš žmo-

gaus gyvenimo kelio, tik 20 metų žmogaus gyvenimą prailginsi. Reikia taisyti žmogaus gyvenimo laikrodį: kad jis laimingai ir ilgai gyventų be ligų apseidamas. Tas žmogus neturint ligų senėjimas reikalingas patalpos. Tada mes pajėgsime, ligų išvengę, nesulėpę ilgo gyvenimo sulaukę. Kol mokslininkai suras tinkamas priemones mūsų gyvenimo (biologinio) laikrodžio patalysimui, pradėkime patys trejopai ilginti ir laimingesni daryti savo gyvenimą. 1. Visi turime gerinti savo mitybą — turime nusikratyti blogos mitybos negerovių. 2. Reikia mažinti degimo vyksmus savaime kine vartojant atsakančias medžiagas.

Viena iš tokių yra gausus vitamino C naudojimas pavida-lyje vaisių daržovių — priedai dar vitamino C tabletėmis. 3. Reikia sumažinti per ilgą miegojimą.

Mitybos gerinimas

Neklausykime nė vieno blogo pranašo mityboje. Tokių pilna mūsų aplinkoje. Iki šiol mūsų valgytose kraituvėse pilna riebių ir kiaušinių trynių perkratų kepsnių. Su tokiais lieptais jau senai turėjo atsivieškinti. Nieko negelbės mokslo atsieikimas — patarimas, kad reikia vengti per tryniuose esančią cholesterolį trumpinus savo gyvenimą, jei žmonės nepajėgs tokiu patarimu naudotis. Šiandien mes netvarkome savo jausmų — tenkiname savo gomurį savęs žudymu — sklerozės per cholesterolio gausą dauginimu. Rytų mes gulsimės lovon sklerozės pakirsti ir šauksmės pagalbos. Dažnai tokia pagalba bus nebegalima, nes gerokai pavėluota. Daug išmintingiau bus mums elgtis sveikai šių metų pradžioje, o ne jų gale. Todėl visi lietuviai pradėkime ryžtis sekti medicinos nurodymais. Reikia daryti kas reikia, o ne ką mūsų nesutvarkyti jausmai mums diktuoja.

Kiekvienas šiandien mažinkime savo taukus po savo oda. Jau vien suliesėjimas iki normalaus svorio daug mumis talkins gyvenimo pailginimui bei jame didesnės laimės atsieikimui. Atlikti per paskutinius 40 metų tyrimai su gyvuliais parodo, kad gyvyje maiste sumažinus kalorijų kiekį galima jo gyvenimą prailginti iki 50%. Todėl keiskime savo valgių įpročius sveikaisiais. Vaisių daržovių imkime net dešimt kartų daugiau naudoti negu iki šiol naudojome. Nefajokime, kad reikės dažnai mums išviete lankytis — vaisių sultys plaus nuodus iš mūsų kūno ir jį maitins geriausiomis medžiagomis. Baltybų pradėkime gausiai naudoti. Ypač daug jų sunaudojime valgydami sojos pupas, žirnius, pupeles ir pupas. Graikų kraituvėse galima jų gauti patį didžiausį ir pigiausį. Ypač pagyvenusiųjų keisvite savo iki šiol turėtą nusistatę valgių rityje: imkite daug

skysčių naudoti. Sekime mitybinę spaudą ir semkime iš jos naudos. Tik meskime laukan visas taip vadinamas „naturalaus maisto“ propagavimo knygalikes. Tai gudriai užslėptas biznis mūsų sveikatos sąskaiton — tas visas „naturalaus maisto“ biznis yra. Sveiko maisto užtenka visose lietuviškose kraituvėse. Jis lankykime ir palaikykime. Kartą ant višados tapkime patys savo laimės kalvius. Tada ims sukstis mūsų gyvenimo ratas mūsų naujai. Ranka ranka jims plauti. Taip ims mūsų reikalai tvarkytis mūsų naudai.

Žinoma, su gera mityba jokių būdu nesiderina įvyriopas lietuvių nuodijimas. Toks tabako rūkymas ir girtavimas yra du didžiausi mūsų ilgo ir laimingo gyvenimo priešai. Nuodijimas yra ženklas mūsų asmenybės dalies supuvimo. Jis gali būti kiau stiprus kaip galijotas, bet asmenybės dalies supuvimas, patsireiškęs rūkymu, gali tave sužlugdyti be Dovydo pagalbos. Todėl visi rūkoriai meteskokitę argumentų savo asmenybės dalies supuvimui pateisinti. Geriausiai bus, jei rūkorius kreips dėmesį į savo asmenybės dalies gedimą ir stengsis tvarkytis. Negi prakiurusio stogo savininkas dar ir šiais metais didžiulio skylės stogą, nei del to, kad jo namas yra puikiausias apylinkėje, arba dėlto, kad Bethovenas rūkė. Stenkimės kiekvienas priimti tiesą iš kiekvieno, nors ji kiekvienam iš mūsų būtų labai nepatogi.

Su girtavimu ta pati blygybė. Geriančiojo asmenybės dalis yra labai apgadinta. Girtuoklis yra didelis ligonis. Jo nereikia niekinti, peklą gaudinti, kalejime uždaryti. Visą alkoholio šeimą ir net visą apylinkę reikia tvarkyti, norint geriančiam kiek nors padėti. Darbas yra labai sunkus, bet kiekvienam iš mūsų būtinas atlikti. Niekas dabar čia nenori sunkaus darbo griebtis. Kiekvienas stengiasi kitą apkalinti, kad jam pačiam nereikėtų sunkių pareigų imtis. Taip ir plaukiame mes lietuviai svaigaliu tvane greitesnėn savo gyvenimo pailginimui. O pasveikinti iš šios baisios ligos kiekvienas turime savo artimui talkinti višomis jėgomis. Parapijų vadai savais elgesiais patys pirmieji turėtų norėti šesėliu pilygti viskupiai Valančiui. Anas dirbo milijoną kartų sunkesnėse apylostose — jana mūsikiams toliau snaus šioje srityje.

Miego sumažinimas — gyvenimo prailginimas

Jei miegantysis aštuonias valandas sumažins vieną valandą savo miegą — jis prailgins savo gyvenimą dviem valandom, gyvenimo ilgį laikant tuo atveju, kai visai vėžio liga bus nugalėta.

Visų svarbiausias gydytojų dalykas yra ne tik prailginti žmogaus amžių, bet ir laimingesni jį padaryti. Yra nuomo-

nų, kad žmogui apsimoka gyventi tik tada, kai jis yra produktyvus veistis ir guvus savo gyvenime. Mums geriau priimtinai veikla yra žmogaus sustiprinimas iki jo pajėgumo nesulėpėti iki kuo ilgesnio savo amžiaus laikotarpio. Čia visi turime dirbti sutartinai. Tiek patys žmonės, tiek gydytojai, tiek valdžia turi sutartinai dirbti žmogaus amžiaus pagerinimui ir prailginimui. Dabar valdžia kiekvieno amerikiečio galvai vėžio tyrimams išleidžia po du dolerius, širdies ligų tyrimams po vieną dolerį, o žmogaus nuo perankstybo senėjimo apsaugai vos tik po tris centus. Matom, kad iki šiol nėra kreipiamas reikiamas dėmesys į pagyvenusio žmogaus reikalus. Pamažu reikalai tvarkysis ir mes patys geriau save imsime tvarkyti. Taip ir sulauksime laimesnių ir il-

Laisvės Alėja Kaune

tokio gerio kiekvienam iš mūsų linki šis skyrius.

Išvada. Atsisakyti stenkimes įsigyti visokiausių priedų ir negerovių sveikatos srityje. Neatidėkime viso darbo rytdienai. Nepaveskime savų pareigų kitam, net Dievui įskaitomai. Mes gimdami kiekvienas atsinešame ne vieną kraują. Vienas gimdami turime jėgų pasistatyti tik šuns būdą, kitas garą, trečias dangoraižį. Taip nevienodai stiprų sveikatos kraitį turėdami nenusiminkime, nes to pagrindo pataisyti mes negalime. Tik kiekvienas neapsileiskime ir galimame ribose dirbime galimam savos sveikatos pagerinimui, savo gyvenimo prailginimui ir savų dienų didesnę laimę apsiuotimui. Šiuose miestuose geriausia darba atliksime, kai atsikratysime įvairiausių prietarų sveikatos srityje. Vienas kitą skatinkime šioje veiklos srityje ir imkime vienas su kitu lenktyniauti geresnės sveikatos atsieikimui. Sekmės šio-

nam! Pasiskaityti. Medical Tribune, January 7, 1976.

LIBANAS ISAKO SAUDYTI KOVOJANČIUS

Beirutas — Libano saugumo pajėgos Beirute gavo įsakymą vėlai antradienį sauti į kiekvieną turintį ginklą, pradedant 4 val vakaro trečiadienį.

Isakymas — naujas mėginimas baigti civilinę kovą, kuri kainavo tūkstančius gyvybių nuo pereinamo baltandžio — buvo praneštas po susirinkimo „Aukštesniojo koordinacinio komiteto“ — kurio sudėtį įeina palestinečių ir Libano saugumo karininkai — ir atstovai iš karinajųjų krikščionių ir musulmonų frakcijų.

SKAITYK IR KITAM PATARĄ SKAITYK DEMOKRATINI

TIENAS

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti puikių knygų, kurios padės, jei koks knygų spintą ar lentyną.

K. Bielins, PENKTIJI METAI, gražiai įrista, 392 psl., \$5.00
K. Bielins, DIENOJANT, gražiai įrista, 304 psl., \$4.00
Dr. Kazys Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS, 11 tomas, Gražiai viršeliais, 336 psl., Kaina \$6.00. Minkštasis viršelis \$5.00.
Prof. Vaclo Biržiška, SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, 1 dalis, 208 psl., įrista — \$3.00, minkštasis viršelis — \$2.00, 2 dalis, 225 psl., įrista — \$3.00, minkštasis viršelis — \$2.00.
Prof. S. Kairys, LIETUVA BUDO, gražiai įrista, 416 psl., \$5.50
Kipras Liudžius, GANA TO JUNGO, 492 psl., minkštasis viršelis — \$5.00
Juozas Liudžius, RASTAI, 250 psl., \$3.00
P. Liudžiūnė, ATSIMINIMAI APIE JUOŽA LIUDŽIŲ, 88 psl., \$3.00
Janina Narūnė, TRYS IR VIENA, jaunystės atsiminimai, 170 psl., \$3.00
M. Gudelis, POVILAS MILERIS, biografijos bruožai, 232 puslapiai, \$3.00
Knygas užsakant reikia pridėti 25 ct. pašto išlaidoms.

NAUJIIENOS

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Tel. 314-6106

DEDES SERNO GYVENIMO BRUOŽAI

GERIAUSIA DOVANA

„Kviečiu, kviečiu lietuviai Juozą Adomaitį. Dede Serną anksčiau pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi jo paskaitų. Dabar jie gali paskaityti gražiai surašytą Dedės Serno gyvenimo bruožus. Šis bruožas pristatys senus laikus ir paskaityti gražių istorijų. Naujai atvykęs lietuviai gaus žinias ar vasaros pasiskaitymams nuostabių knygų. Parasyta VITINIS ŽMOGAUS GYVENIMAS — Dedės Serno gyvenimo bruožas. Jie pradžiugins kiekvieną, kas ji atsimena ir patiriojo, o naujiesiems ateiviams, jaunimui, rasytųjo ANTA — KURIO lenkias vaizdas graži literatūrinė forma pasakojamais duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų išeivių šviesuoliu gyvenimu — sena demografinė veikla.

Antanas KUKAS, VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozas Adomaitis. Serno gyvenimo bruožas, Išeivio Amerikos Lietuvių istorijos draugija Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

PAVILNAMA „NAUJIIENŲ“ ADMINISTRACIJOJE

PUIKI KNYGA, PARASYTA SU MEILE LIETUVAI IR ŽEMDIRBIAMS

Dr. Juozas Dauparas. ŽEMES ŪKIO SVETIMAS. Studija, Išeivio Chicagoje 1966 metais paties autorius lėšomis. Knyga dviejų dalių: Žemės ūkio svietimo problemos ūkininkų krašte. II dalis: Žemės ūkio svietimas Lietuvoje.

Autorius savo žodyje rašo: „Jei liūdnas lietuvių tautos likimas nebūtų sutrukęs Lietuvos nepriklausomybės gyvenimo ir nebūtų sugriovęs gražiai išaugusių ir suklestėjusių Lietuvos politinių, ekonominių ir kultūrinių laimėjimų, šiandien, drąsiai galima sakyti, lietuvių tauta galėtų didžiulius ir džiugauti savo žemės ūkio kultūros vaisiais ir priijyti pačioms išskiliosioms Europos tautoms.“ Knygoje apie žemės ūkio istoriją, tik žemdirbiams skaityti, kadangi absoliuti lietuvių tautos dauguma (83.12%) buvo ūkininkai ir po pasaulį išlaikyti lietuvių absoliuti dauguma yra arba patys buvę ūkininkai, arba ūkininkų vaikai, reikia, kad ši knyga bus brangi absoliučiai lietuvių daugumai, ypač kadangi knyga su tokia meile Lietuvos žemei parašyta, kad pradėjus skaityti nebesinori pertraukti. Knyga autorius skiriama Lietuvai šiais žodžiais: „Dėkingas sūnus — mylimai Tėvynei Lietuvai“.

Knygos 300 puslapių su daug vaizdėlių ir lentelių, kaina tik \$5.00. Gaunama Naujienose.

Ūki arba Money Orderį siųsti tokiu adresu:

NAUJIIENOS

1739 So. HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS 60608

Gave pinigų, tuojau knygą pastūsimė.

KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietuvių gerbuvys, privalo susipažinti su žemais išvardintomis knygomis. Čia suminėlas knygas galima užsisakyti Naujienose.

Juozas Kapačinskas, SIAUBINGŲ DIENOS. Atsiminimai apie Lietuvą, bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovylose Vokietijoje. 273 psl., kietais drobes viršeliais kaina 4 dol.

Juozas Kapačinskas, IŠEIVIO DALIA. Atsiminimai. Išeivio Dalia yra dešimties anekdotų atsiminimų tauta. Tai yra Amerikoje bei kuriančio ir patvariai įsikūrusio asmens istorija. Knyga gausiai iliustruota. 300 psl. Kaina 7 dol.

ČIKAGIETES ĮSPŪDŽIAI KOMUNISTŲ PAVERGTŲ LIETUVŲ. Autore buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naudakioje, Klaipėdoje ir Palangoje. Vairaudas aprašymai, ka ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ka jai žmonės pasakė. 95 psl. \$1.50 Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

D. Kuraitis, MAGIŠKUOJU KILIMU I VILNIŲ. Kelionės į Lietuvą išpūdi. Iliustruota foto nuotraukomis. 331 psl. \$3.00

D. Kuraitis, KELIONE I ANAPUS GELEŽINES UZDANGOS. Autoriaus pasakojimas neapgauna turistinio ir agitpropo propaganda bei užmaskavimai. Abi knygos peršautos lengvu, gražu stiliumi.

Vincas Zemaitis, LIETUVIŲ ETNINIO SIENU KLAUSIMAI. 3 istoriniai žemėlapių. 106 psl. Kaina \$2.00

Vincas Zemaitis, LIUBLINO UNIJOS SUKAKTIES PARASTĖJĖ. 94 psl. Kaina \$1.50

Šie ir kiti leidiniai yra gaunami

NAUJIIENOSE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

Atsiųskiant darbo valandomis arba užsakant paštu ir pridėjant čekį ar pinigine perlaide.

62

The case of the disappearing paycheck and what to do about it.

Some people learn the hard way. Paychecks disappear fast.

Day-to-day living expenses eat up a lot. And maybe part goes in the savings account for this year's vacation or another immediate goal.

A good chunk of that money seems to disappear by itself.

So it's no wonder that when it comes to long-term goals, or when an emergency comes up, there simply aren't funds to meet the need.

Unless there was a nest egg building up all that time.

A good way to build that nest egg is with U.S. Savings Bonds. The easy way to buy them is to sign up for the Payroll Savings Plan where you work. An amount you specify will be set aside from your paycheck and used to buy Bonds.

And while you're going through grocery bills, car repairs, vacation weekends, kids' toys and nights out on the town, you'll know you're saving money too.

That's good to know.

Now U.S. Bonds pay 5 1/2% interest when held to maturity of 5 years. 10 months (4% the first year). Bonds are redeemable if lost, stolen, or destroyed. When needed they can be cashed at your bank. Interest is not subject to state or local income taxes, and federal income tax is deferred until redemption.

Take stock in America. Join the Payroll Savings Plan.

NAUJIIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

K. JANKŪNAS KLAIDINGAI GALVOJA

Neesu ALTo Valdybos narys, bet ALTa yra širdini reikiu, kaip vienintelį Amerikos lietuvių veiksmų kovojantį dėl Lietuvos laisvės. Man labai mieliausia K. Jankūno laiškas "Dėl ALTo galios", paskelbtas 1975 m. gruodžio mėn. 18 d. Dirvoje. Laiškas faktuose neobjektyvus, prasilenkiantis su tiesa.

Tiesa sierašėjas jau nebe pirma kartą pasiskundęs pyktio aistras pagautas savo laiškuose. Tai Darbininkė, o šį kartą ir Dirvoje. Savo laiške kaltina ALTa, kad ši skaldo LB ir palaiko skilimą.

Deja, jo laiško rašėjas nežino, kaip klysta, bet jis klaidina ir kitus. ALTa Bendruomenės neskaldo ir jos skilimo nepalaiko. Tai, kas šiandien Bendruomenėje vyksta, vyksta be ALTo intervencijos.

Faktas yra, kad LB kilo opozicija, reikalaujanti, kad reformuotų. Bet ją sukėlė ne ALTo vadovai, o Bendruomenės vadai, kai jie į kūrė nūro jos tiesioginių tikslų.

K. Jankūnas klysta, kad Bendruomenė yra skaldoma dėl asmeninių ambicijų. Opozicija kilo tik tada, kai jos vadovai ėmė kėsintis sunaikinti Amerikose jau dešimtmecius sklandantį veikiantį, plačiai savo veiklą išplėtusi kovoję dėl patvirtintos laisvės ALTo veiksmų. Ji kilo tada, kai Bendruomenės vadai Washingtone įsiviešėjo savo "pasitvirtinimo" politinei veiklai, kurios

"pasitvirtinimo" eina valdžios įstaigose kalbėti visų Amerikos lietuvių vardu. Ji atsirado, kai jos vadai pasikėsino į Vasario 16-osios laisvinimo reikalams reikiamas aukas. Toks jų užmojis parodė norą ALTa sužlugdyti finansiskai. Ji atsirado, kai Bendruomenės vadai tvėrė dėl vaikų vežimo į pionierių stovyklas, dėl studentų gabenimo į Vilnių, į politinių kursų.

Ji atsirado, kai jos vadai tvėrė, kad Maskvos valia buvo skaidinti menininkai Amerikos lietuviams surengti koncertus. Ji atsirado, kai Bendruomenės vadai ėmė spausdinti prokomunistinę propagandą dvelkiantius lietuviškus mokymus vadovėlius. Ji atsirado, kai Bendruomenės Tarybą buvo klastojami rinkimai. Ji atsirado, kai jos vadai mažiausiai kreipė dėmesio į Bendruomenės visuotinumą, t. y. apjungti kiek galint plačiau lietuviškąją išsiviją, kai mažai kreipė dėmesio į lietuviškos išsiviją bei jaunimo vasaros stovyklas. Taigi, šios priežastys, o ne asmeninės ambicijos sukėlė joje opoziciją.

Kaltinti ALTa, kaip ją kaltina K. Jankūnas, tegali tik tas, kuris užmerkia akis, bei užsikemša ausis ir nenori matyti, nei girdėti apie tas priežastis, kurios tapo pagrindu reikalaujanti Bendruomenėje reformų. K. Jankūnas skelbia didžiausią netiesą, kad opozicinę reakciją

Prasėjus dviems metams po pasikėlusio filmo "Godfather Country", Marlon Brando yra vėl išsėdęs į vakarų bangą. Jis užsėdėjo filmo "The Missouri Breaks", kartu su Jack Nicholson, Montanoje.

Bendruomenėje sukėlė tik keletą ambicingų asmenų.

Jis nenori žinoti, kad į opozicijos reikalavimą yra įsijungusi didelė dauguma lietuvių, gyvenančių plačiame Amerikos krašte ir, kad jų skaičius kasdien auga. K. Jankūnas būtų parodęs geros valios, jei jis būtų pasiskaitęs reportažus apie šios RLB suvažiavimus Chicagoje. Nebūt tada jam reikėję rašyti, kad tai yra darbas tik kelių ambicingų asmenų.

K. Jankūnas rašo, ALTa skaldo Bendruomenę, bet ar galima taip skelbti, žinant tas priežastis, kurios ją skaldo? Tokį kaltinimą mesti ALTo adresu be įrodančių faktų, reikėtų vertinti noru jai pakenkti, ją susilpninti. Pagaliau, koks ALTo nusikaltimas, jei jos seime RLB atstovai tarė pasveikimo žodį? Kodėl, jo manymu, jis negalėjo pasveikinti? Juk faktas, kad RLB yra Amerikoje legali, ji turi ir legalumo dokumentus, ji turi savo Centrą ir savo padalinius JAV, tai kodėl ALTa turėjo jai uždrausti tarti žodį jos seime?

Matyti, kad K. Jankūnas neskaityto spaudos. Skaitant tik frontininkų užgožtą, nedaug žinoti, kas vyksta išsivijose gyvenime. Todėl jam ir vaidenasi ta mintis, kad tik keli ambicingi pagauti asmenys griauja Bendruomenę, o ALTa juos globoja. Bet gi, šis jo tvirtinimas, nėra jo, o tik pasisavintas iš St. Barzdukų redaguojamo "Pasaulio lietuvių".

K. Jankūnas rašinėja Bendruomenės vadus, kad jie nekreiptų dėmesio į tokias asmenų ambicijas, nes laikui bėgant jos išnyks. Jei jo manymu, tai būtų tiesa, kad čia tik ambicijos, tai kam dar reikėjo rašyti laišką ir pulti ALTo instituciją, kuri nėra kalta, kam ją sodinti į kaltinamųjų suolą?

Visokių nesupratimų ir blogybių šaltinis yra ignoracija. K. Jankūnas tikrai to žodžio prasme yra ignorantas, nes jis iki šiol dar nežino, kas Bendruomenėje dedasi, kad ji šiandien yra atsidūrusi akligatvyje. Tiesa, yra ir tokių ignoracijų, kurias galima pateisinti, bet šiuo atveju K. Jankūno nežinojimo pateisinti negalima.

Juk jis tas aukščiausias mirties skliūno priežastis privalejo žinoti. Jau ne kartą buvo keliamos spaudoje, dėl ko Bendruomenę reikėjo reformuoti.

Jis savo laiške rašo, dar ir kitų taisybių, būk tai ALTo seime buvo paskelbta rezoliucija, kuri siūlo atsistatydinti teltėtai išrinkti LB Krasto Valdybą. Tokia rezoliucija seime nebūvo paskelbta. Jis tai rašo grynai iš piršto išlaužęs. Tai yra visuomenės klaidinimas.

K. Jankūnas savo laiške purkštuoja ir liepia ALTai pasirūpinti savo pačios namais, nes ten nepavyzdinė tvarka ir struktūra, bet to faktais neparemus, rodo kiek jis mažai turi geros valios, jam nerūpi faktai, o remiasi nugirstais pletkeliais. Jei jam parūpo ALTo namų tvarka, tai toks rūpestis turėtų būti nukreiptas ne į ALTa, o į Bendruomenę, kurios vadai joje padarė daug netvarkos, ją suskaldė ir prieš ją visuomenėje sukėlė opoziciją.

Dr. K. Bobelis aiškiai nusakė savo atsistatydinimo pareiškimu, atspausdiname tame pačiame Dirvos numeryje, šalia K. Jankūno laiško. Ar gi jam nieko nėsako, kad ir toks faktas, kodėl iš Bendruomenės Tarybos narių tarpo pasitraukė ne vien dr. K. Bobelis, o visa eilė žymių visuomenės veikėjų — bendruomenininkų? Kodėl? Į šį klausimą K. Jankūnas neieško atsakymo, nutyli. Manau, kad Dirvos skaitytojams dr. K. Bobelio pareiškimą žodžiai padės geriau suprasti, kas šiandien vyksta Bendruomenėje: "Negalime pasilikti tokioje bendruomenės Taryboje, kuri nebando sujungti ir stiprinti JAV Bendruomenę, bet priešingai, yra labai daug prisidėjusi prie jos suskaldymo ir ta skaldymą savo pareiškimais bei vienašališkais veiksmais toliau tęsia".

Pagalinau — kam gi lietuviškoji išsiviją turi daugiau patikėti, dr. K. Bobeliui ar bepurkštujančiam K. Jankūnui, kurio laiške skaitant reikia tik apgailestauti, kad jis neišsijungia iš lietuviškos bendruomenės eilės, kurie nesuola įvesti

FORDAS BAIGĖ ATOSTOGAS PRIVACIAIS PIETUMIS

Vail, Colo. — Prezidentas Fordas baigė slidinėjimo ir vakarų žaidimų savaitę pirmadienį prie staigingų privačių pietų stalo būdamas svečiu. Pietūs pradėjo daugiau kaip 100 pasizadėjimo kortelių, prašydama 1,000 dol. kontribucijos prezidento kampanijai ir, matomai įtraukė daugumą iš 52-jų porų esančių svečių sąrašą.

Baltųjų Rūmų spaudos sekretorius Ron Nessen pasakė, kad pietūs buvo iškelti buvusios artistės Sheika Gramshammer ir kad Fordas juose dalyvavo su sąlyga, kad nebus daroma jokių kontribucijų jo kampanijai.

Nessen pasakė, kad Baltieji Rūmai taip norėjo, todėl, kad kitaip dalis Fordo atostogų kelionės išlaidų būtų priskirta jo rinkiminės kampanijos komi

tetui. O tai kainuotų daugiau nei 52,000 dol., kurios buvo planuojama surinkti pietumis.

Tačiau ponis Gramshammer, kuri yra Fordo rinkiminio komiteto Vailyje rinkikė, išsitarė daugiau kaip 100 pasizadėjimo kortelių, prašydama 1,000 dol. kontribucijos prezidento kampanijai ir, matomai įtraukė daugumą iš 52-jų porų esančių svečių sąrašą.

Spaudos sekretorius pasakė, kad Bob Visser, Fordo komiteto juridinis patarėjas, peržiūrėjo reikalą ir nusprendė, kad pirmadienio nakties pietūs nekvalifikuoja kaip fondo rinkliava. AB

KONGRESO BIBLIOTEKA

Kongreso Biblioteka Washingtone turi 336 mylias lentynų, kuriose sukrauta 17 milijonų knygų, apie 8 milijonus fotografijų, daugiau kaip 3 milijonus žemėlapių, 31 milijonų rankraščių ir 4 milijonus muzikos gabalų (gaidų).

SKAITYK PATS IR PARAGINK

KITUS SKAITYTI

NAUJIENAS

KNYGOS ANGLŲ KALBA

A. VISIT TO SOVIET OCCUPIED LITHUANIA. Cikagietis išpūdziai okupuotoje Lietuvoje apsilankius. 101 psl. Kaina \$1.00.

J. Jasminas, A. KISS IN THE DARK. Pikantiškų ir intymų nuotykių aprašymai, paimti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gyva kalba, gražiai išleista. 150 psl. Kaina \$2.50.

Kristijonas Donelaitis, THE SEASONS. Klasinės poemos "Metai" poeto Nado Rastenio vertimas. Gražus leidinys, 127 psl. Kaina \$3.00.

Dr. Juozas B. Kondus, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLK Vytauto bruožai, paliečiant to laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją. 211 psl. Kaina \$3.00. Kietais viršeliais \$4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairiomis progomis. Jas ir kitas knygas galima įsigyti atsilankius į Naujienas arba atsiuntus čekį ar pinigine perlaide.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

Prof. Vaclovo Biržiškos
SENUJŲ LIETUVIŠKŲ
KNYGŲ ISTORIJA

Pirmajame tome yra 208 puslapiai, o antrajame 226 puslapiai. Abu tomai minkštuose viršeliuose paruošiami už \$4.00, o kietuose viršeliuose už \$6.00.

Abi knygas gausite, jei pinigus pasiųsite tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street Chicago, Illinois 60608

Fresh ideas for
your home from
Saint Anthony
Savings

Brighten your home, apartment or office with a beautiful, live house plant from Saint Anthony Savings.

Choose a hanging basket of attractive Swedish Ivy or, if you'd prefer a table plant, select a colorful Dieffenbachia, an elegant Jade or a sprawling Dracaena.

If you enjoy making things, or know someone who does, you may want to select a do-it-yourself terrarium kit.

And for those of you who think "really big," we have a stunning Schefflera tree that will enhance the decor of any room.

Here's all you have to do to get your plant, terrarium or tree:

Deposit	Ivy	Dieffenbachia	Jade	Dracaena	Terrarium
\$250	\$3	\$3	\$3	\$3	\$3
\$500	\$2	\$2	\$2	\$2	\$2
\$1000	CHOOSE ANY ONE OF THE ABOVE FREE!				
\$2500	GET YOUR SCHEFFLERA TREE FREE!				

Deposits must be left in the account for minimum of six weeks or be subject to pay for the full price of the premium.

One selection per family and remember quantities are limited, so hurry in today.

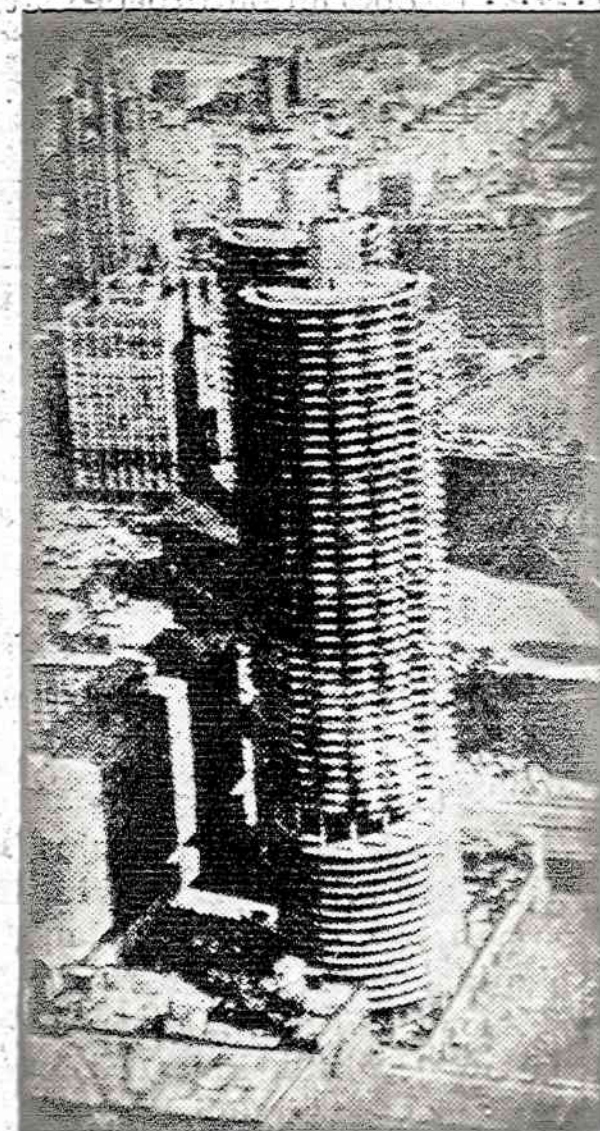
Our fine china promotion ends January 20th so come in and complete your set or ask us how you can acquire this attractive dishware.

OFFICE HOURS
Daily 9:00 to 5:00; Monday 9:00 to 8:00
Saturday 9:00 to 1:00
Wed. & Sunday Closed
Suburbs call: 656-6330
Chicago call: 242-4395

Saint Anthony Savings

1447 SOUTH 49TH COURT, CICERO, ILLINOIS 60650

Taupykite dabar
pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmia, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie neša iki

7 3/4%

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša

5 1/4%

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

TEL. 421-3070

Isteigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608 Telephone MA 1-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$30.00 per year. \$16.00 per 6 months. \$8.50 per 3 months. In other USA localities \$26.00 per year. \$14.00 per 6 months. \$7.50 per 3 months. Canada \$30.00 per year; other countries \$31.00 per year.	
15 cents per copy	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose:	
metams	\$30.00
pusei metų	\$16.00
trims mėnesiams	\$8.50
viename mėnesiui	\$3.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$36.00
pusei metų	\$19.00
trims mėnesiams	\$10.00
viename mėnesiui	\$3.50

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Lietuviams jau įgrišo kontrolieriai

Lietuvą okupavo sovietų karo jėgos ir policija. Ji išvaikė buvusius valstybės tarnautojus, išardė pačių lietuvių vestą darbą ir įvedė visame pavergtame krašte sovietinę sistemą. Okupantas skelbė, kad ta naujoji sistema busianti geresnė ne tik darbininkams, bes visems krašto gyventojams. Pasakojo, kad krašte bus daugiau duonos, mėsos, drabužių ir kitų būtiniausių prekių.

Raudonarmiečiai, čekos pulkininkai, tankistai buvo pirmieji nepriklausomos Lietuvos kontrolieriai. Jie skelbė naujus įstatymus, rinko "liaudies seimus", skelbė nutarimus ir vežė į Rusijos šiaurę kiekvieną lietuvių, kuris galėjo jiems pasipriešinti arba jų darbus kritikuoti.

Karių ir čekistų nepakako. Lietuvių kontrolės darban buvo įkinkyta policija ir komunistų partija. Įsitikimų policijos ir partijos narių buvo labai mažai, bet rusai ėmėsi kitų priemonių kraštui valdyti. Nepajėgdami suvaldyti pavergtų lietuvių jie ėmėsi laužti pačius lietuvius, vertė juos stoti į partiją ir padėti okupantui kontroliuoti visą kraštą. Pirmiausia į talką rusams stojo parsidavę laikraštinkai, minkštanugariai ir menininkai, pinigų lengvai užsidirbti norintieji rašytojai ir kitoks silpnos valios elementas.

Bet ir jų pagalbos rusams neužteko. Partija buvo silpna, parsidavę menininkai ir plačius lietuvių sluoksnius jokios įtakos neturėjo, o lietuviai iš principo neskaitė Vilniuje gaminamos komunistų propagandinės spaudos. Tada okupantas sugalvojo dar vieną kontrolės priemonę. Visame krašte jis įvedė kontrolierius. Jie privarė prižiūrėti, kaip kiekvienas darbininkas dirba, ką jis daro po darbo ir ką jis daro, kai nieko nedaro. Įvedę kontrolierius kiekvienoje įstaigoje, okupantas pradėjo versti lietuvius skubėti ir lenktyniauti. Rusai norėjo, kad lietuviai daugiau gamintų ir tuo būdu galėtų išvežti į Rusijos gilumą daugiau maisto ir pašarų.

Lietuviai yra kantrūs, jie gali daug pakelti, bet ir jiems netenka kantrybės kai spaudimas darosi nebepakeliamas. Lietuviai, jų tarpe net ir patys komunistai ir okupanto pastatyti įvairūs direktoriai bei prižiūrėtojai, pradėjo priešintis kontrolieriams, ragintojams lenktyniauti, specialiai pastatytiems prižiūrėtojams, į kaimus važinėjančiams laikraštinkams ir šokėjams. Šiandien partijos leidžiama Tiesa aprašinėja, kaip pavergtas kra-

LIETUVOS LAISVĖS TEMA

(Tęsinys)

Lietuvių išseivijoje, ne vien Amerikoje, bet ir visame laisvajame pasaulyje, panašiomis kategorijomis galvojančieji lietuviai sudarė bendradarbiavimą ir tilių statytojų sąjūdžius, kurie tautiniame komunizme įžiūri atarmą lietuvių tautos atečiai. Bendradarbiautojai nėra komunistinių įsitikinimų ir vengia politinių ar ideologinių konfliktų su vietos valdžiomis, atsisakė aiškiai nuo Maskvos komunizmo, kurį laiko ideologine priedanga rusiškajam imperializmui. Tačiau savo veikla remia tarybinę Lietu-

Ryskėjantis lietuvių išseivijoje susiskaldymas į dvi priešingas ideines stovyklas yra žymiai komplikutesnis, negu atrodo iš pirmo žvilgsnio. Lietuva dar nebuvo pilnumo demokratine tauta. Jų vyravo ne vien religinė, bet ir idejinė ir politinė katalikybės įtaka, nustelbiamas liberalizmas ir so-

tas priešinis kontrolieriams ir kitiems išnaudotojams. Lietuviai nebetiki pasakom apie naują sistemą, atnešančią gerbūvį darbininkams ir visiems gyventojams, nes jie iš patyrimo įsitikino, jog tai yra tikrai pasakos. Rusų leidžiama Tiesa šitaip rašo:

"Prieš trejetą metų "Laisvės" fabrike (Kretingos) liaudies kontrolės grupė tikrino produkcijos kokybę ir gamybinių užduočių vykdymą cehuose. Buvo atskleista nemaža trūkumų. Bet kaltininkai atsisakė pasiaiškinti liaudies kontrolieriams, kaip ir kodėl tos negerovės tarpsta. Grupės pirmininkas Vitalijus Baltuchinas nuėjo pas fabriko direktorių Albertą Gužauską. Tačiau įmonės vadovas neparėmė liaudies kontrolierių. Tada jie ir atnešė Jonui Liniauskui patikrinimo aktą, kitus dokumentus ir savo gidas. Rajono liaudies kontrolės komiteto pirmininkas pasikvietė į talką kelis nusimanančius specialistus ir kartu su jais daugiau kaip dvi savaites tikrino liaudies kontrolierių akte aprašytus trūkumus. Rado jų net ir daugiau, negu atskleidė vietiniai draugai. Štai tada partijos rajono komiteto biuras pirmą kartą griežtai pasikalbėjo su fabriko direktoriumi, išaiškino jam, kad negalima ignoruoti liaudies kontrolierių. Netgi partinę drausmę paskyrė". (Tiesa, 1975 m. gruodžio 23 d., 2 psl.).

1975 metų pabaigoje sovietų laikraštinkai driso iškelti viešumon, kas dėjos Kretingoje prieš trejus metus. Kretingiečiai tikrino ne tik pats direktorius, okupanto pastatytas, bet juos tikrino komunistų partijos nariai, policija, lenktyniautojai ir įvairūs dirbtuvių komiteto nariai. Jie visi elgėsi pagal savo pajėgumą ir gabumus. Iš netikusios medžiagos jie gamino pačius geriausius gaminius, bet rusams ir to nepakako. Okupantas pradėjo prie lietuvių kabintis kontrolierių pagalba.

Kontrolieriai savo pareigą atliko, Kretingos dirbtuvių lietuvių apskundė, bet naudos iš viso to reikalo okupantui buvo mažai. Nukentėjo paties okupanto pastatytas direktorius, bet okupantas per trejus metus nepertė kretingiečių gaminti daugiau prekių. Jeigu kontrolieriai būtų padėję, tai jis nebūtų taip ilgai laukęs negerovės išskelti.

Iš pačios komunistinės spaudos matyti, kad lietuviai kovoja visomis galimomis priemonėmis prieš išnaudotojus.

Y. KAROSAS

cialinius sąjūdžius. Dar didesnę peravaroje katalikų srovę pasireiškė naujuose ateivuose, nes kairieji per pirmąjį bolševikmetį buvo įtraukti į sudaromus tarybinius organus ir naciams užėjus tapo pirmomis aukomis.

Pačioje pradžioje iš seivijų kairiojo sparno atsirado pavieniai balsai, kurie medžiasiai pasisakė už bendradarbiavimą su kraštu tuo norėdami paremti lietuvių tautinį komunizmą, kaip realią atsparą lietuvių tautos išlaikymui totalitarizmo sąlygose. Tolygiai jie nukreipė savo aštrią kritiką prieš visus laisvinimo veiksmus, pasisakydami iš esmės prieš tokia politiką, nes jų įsitikinimu, toks nusistatymas teikė Maskvai pasiteisinimą, nepasitiki Lietuvos komunistų partija ir vesti kietą politiką prieš bet kokias lietuvių bėprias.

Taip formuojamos mintys išseivijos spaudoje ir suvažiavimuose nesulaukė plataus atgarsio, nes jų kėlėjai, dažniausiai, slapstėsi prisidengdami slapvardžiais ar kalbėjo uždarose susibūrimuose. Svarbiausia, jie nesugebėjo išvystyti logiškos pagrįstos argumentacijos savo teizms paremtai, dažnai įpuldami į savo pačių prieštaračius. Nisai pagrįstai plačioji lietuvių išseivija sutiko kelias mintis su nepasitikejimu ir įtarimu. Kad dirbama priešais naudai.

Reikalai žymiai pasikeitė, kai po II Vatikano susirinkimo R. Katalikų Bažnyčia ėmė tieskoti sambūvio su komunizmu. Dabar lietuviai katalikai, Vatikano Rytų politikos poveikyje, tiek šiepus — tiek anapus, ėmė siekti bendradarbiavimo su komunistais, tikėdamiesi laimėjimų persekiojamai Bažnyčiai. Šis staigus idėjinis ir politinis Vatikano posūkis, kaip visame pasaulyje, taip lietuvių tautoje suskaldė katalikus į dvi priešingas stovyklas.

EVANGELIKŲ NUSISTATYMAS

Ar lietuviai evangelikai turi savo skirtingą nusistatymą dėl lietuvių tautos ateities, ar gravituoja vienon ar kiton stovyklon, ar, pagaliau, pasilieka neapsisprendę ir pasimėtę kryžkelėje? Teoretiniai imant lietuviai protestantai turėtų ir privarė vadovauti visai skirtingomis sampratomis, nes reformacija yra padėjusi dvasinius pagrindus naujų amžių istorijai. Tikrumoje dalykai atrodo visai kitose šviesoje.

Po pergyvento Ivano, Lietuvos reformacija pateko į daug slaugingesnę padėtį, negu šiandieną pergyvena komunistinė valdžioje. Kaip tik tada, kaip anuomet evangelikai buvo pašalinami iš visos lietuvių tautos politinio ir kultūrinio gyvenimo ir dūnojo savo uždaruose getuose, tenkindamiesi vien religiniu vegetavimu. Neturėdami jokių galimybių išlaikyti savo amžyklių, turėdami savo spaudą, išeiti knygas, ilgiamiai evangelikai prarado savo protestantišką sąmonę.

Panašiai ir visa lietuvių tauta buvo praradusi savo valtybinę ir tautinę sąmonę, nes begyveno vien parapijinio gyvenimo. Reikėjo didelį "Aukros" ir "Varpo" pastangų prikalbi lietuvių tautinę sąmonę ir paruošti ją kovai už Lietuvos laisvę. Tačiau neturėdama spaudos, prikeliančios protestantišką sąmonę. Nors evangelikai carinės okupacijos metais, o vėliau ir Nepriklausomybės laikotarpyje buvo gausiau laisvės ir buvo įsilię į lietuvių tautos gyvenimą, bet pilnas protestantiškos laisvės nebuvo atgavę ir tokiam stovyje pateko vėl į komunistinę vengiją, ar pasirinko tremtį.

Neturėdami savo protestantiškoje dvasioje anklijojo židinių, lietuviai evangelikai, lankydami bendras mokyklas, perimdavo katalikiškas ar romantinias — nacionalistines sampratas, kurias įsisavindavo kaip lietuvišką galvoseną ir ją vadovavosi. Politiniame gyvenime evangelikai pritaikėdavo prie įvairių laisvės lietuvių partijų ar sąjūdžių, perimdami jų ideologijas. Niekam anuomet neateidavo į galvą mintis, kad reformacija nėra vien religinis reiškinys, bet dvasinis sąjūdis, padėjęs pagrindus naujų amžių istorijai. Netgi lietuvių evangelikų dvasiškai toleravo, kad lietuvių evangelikų samprotavimai politikos, socialistiniai ar kultūriniai klausimai nesiskirtų nuo tautoje skelbiama ideologijų. Todėl Nepriklausomybės laikais lietuviai evangelikai savo politinėje ir kultūrinėje veikloje, neparodė savo pažiūrų išskirtinumo.

Prieš tokį evangelikų pasyvumą ėmė kelti protesto balsą jaunoji lietuvių akademių karta, įsteigdama 1963 m. Lietuvių Protestantų Akademikų Sąjungą. Tačiau nesulaukę paramos iš evangelikų bažnyčių vadovybių, nesuradę mecenatų ir nebūdami tam uždevinti intelektualiai pasirodę, turėjo nutraukti savo veiklą. Užsimojimas subrandinti išseiv-

ijos lietuvių protestantišką intelektualų elitą sūlingą. Tai medavomatinas apsilėidimas ir drauge susikaltimas prieš sovietinę Bažnyčią ir lietuvių tautą. Be intelektualinio pasivertimo neįmanoma spręsti problemų, prieš kurias esame pasitęti. Antra vertus tik atpalaidavus protus nuo atgyvenų idėjų ir sampratų, degalima pilnumoje įsisavinti naujų amžių galvoseną ir mesti išilgsnį į ateitį. Tokiam uždaviniui pasiekti lietuvių protestantiškoji akademinė jaunimė buvo geriausia medžiaga, bet ji paliko nepanaudota. Jos vietą dažnai užpildė vichnizmoji karta susitelkusi aplink "Mūsų Sparną" žurnalą, kar keliamas protestantiškas sąmonės algavimas.

Lietuviai evangelikai yra susiskirstę į įvairias konfesijas. Ekumeninis pagidai yra įsteigta Lietuvių Evangelikų Taryba, kad bendromis jėgomis veiklų ir spręstų bendrus religinius ir tautinius klausimus. Gyvenimas parodė, kad vis dar neįsistengama atspalinti nuo atsivertimo iš Lietuvos galvojimo ir laisvės kovoje pasitekinama priitarimas veiksmų vedamai politikai. Nėra galima pareikšti savitas pažinties ir nusistatymo lietuvių tautos laisvės kovoje.

(Bus daugiau)

Baustini piktadarai

NEW YORKAS. — Policija areštavo tris "nepilnamečius" jaunikius, kurie apie 2 val. naktį Kennedy aerodrome bėgdami per Eastern Airlines terminalą, garsiai šaukė: "Siame pastate yra bomba! Pastatas bus susprogdintas!" Terminalo saleje buvo apie 300 keleivių, pakeliai i Miami, Fla.

Suimtieji jaunikių yra Frank Russo 18 metų, John Lawrence 18 ir Eric Schwartz 17 metų amžiaus. Penktadienio naktį dėl bombomis gąsdinimo La Guardia Airport terminalas buvo da kart po daugiau kaip valandą laiko uždarytas.

Panašiai dviem valandom buvo uždarytas Port Columbus aerodromas, kai penktadienio naktį 11 valandą buvo gautas per telefoną gąsdinimas, esą Columbus terminalo pastate yra bomba, kuri sprogs lygiai 1 valandą po pusianaktio, kas irgi pasirodė buvusi apgaulė.

SKATTYK PATS IR PARAGINK KITIUS SKAIYTI

NAUJIENAS

Pavasaris eina Karpatų kalnais

Rašo DAN KURAITIS

13

MANE VEŽE Į LIETUVOS GATVĘ

— Rusas yra drąsus, kai užpakalyje stovi sovietų kariuomenė, vedama nepaprastai žiaurių karininkų, — tęsė toliau tas pats taksi soferis.

— Mes žinome, kad rusai nieko nepadarys, todėl ir ryžomės Rokosovskį išprašyti. Kai Varšuvos garnizonas atsisakė Rokosovskio klausyti, tai visa jo magija dinga. Jis dar bandė vienur kitur skambinti, bandė siųsti pasiuntinius, bet kai išaiškino, kad jo telefonas tikrai telefono centralinė pasiekia ir jo pasiuntinys iš Varšuvos neišejo, tai ir apirimo. Varšuvon atskridęs Chrusčiovas dar bandė šaukti, bet kai įsitikino, kad pačioje Varšuvoje niekas jo neklauso, tai sutiko padaryti nuolaidą ir liepė Rokosovskui sėsti į lėktuvą ir skristi į Maskvą. Jeigu Chrusčiovas būtų kėles triukšmą, tai jis iš Varšuvos nebūtų išskridęs...

Man patiko, ką tas lenkas pasakojo, bet aš žinojau, kad lenkai komunistai vis dėlto buvo didesni patriotai, negu lietuviai. Lenkai pasipriešino rusams ir išvijo juos, o lietuviai bijojo rusiškam komunistui teibės žodį pasakyti į akis.

Aš maniau, kad lenkas mane veš į "larplautinį" hotelį, bet jis, patyręs, kad esu lietuvis, nutarė mane nuvežti į Lietuvos ar lietuviškąją Varšuvos gatvę. Jis man sakė, kad ta lietuviškoji gatvė buvo netoli to restoraną, kuriame mudu vakariene valgėme.

PAIMTA PIRMŲI LIGONINĖ

— Matai šią vietą? — jis manęs paklausė, kai pri-

važiuovome prie Litewskos gatvės.

— Matau, — atsakiau aš jam.

— Tai čia buvo Varšuvos ligoninė. Vokiečiai čia vežė sužeistus savo karius. Varšuvoje buvo kelios karo ligoninės, bet ten kareiviai nebūtilpo. Čia atsirado keli vokiečių felteriai ir šioje ligoninėje buvusieji lenkai gydė Varšuvos sukilimo laukus.

— Tai sukilimo dieną čia buvo vokiečiai? — aš jo paklausiau.

— Taip čia buvo vokiečiai, — jis man toliau aiškino.

— Šioje vietoje ir visoje Varšuvoje buvo vokiečiai. Rugpjūčio 1 dieną, kai lenkai sukišo, tai visur buvo pasiruosę vokiečiai. Jie laukė lenkų ir lenkus pasitiko kulkomis. Kaip jie žinojo, tuo tarpu mes nieko nežinojome. Visi mūsų generoliai įsakinėjo viską laikyti paslaptėje, bet kai mes sukilome, tai vokiečiai mūsų jau laukė. Ir pirmoji Varšuvos sukilimo diena buvo pati liudniausioji visoje lenkų istorijoje. Varšuvos lenkai bandė prasiveržti keliose vietose, bet jiems nesisekė. Kur jie bebėdė, ten jie buvo atmušti. Aišku, jie padarė vokiečiams didelių nuostolių. Man pasakojo, kad lenkų sukilimo štabe nuotaiškos buvo labai liūdnos. Lenkai bandė prasimušti per Kiebrdžio tiltą, bet buvo atmušti. Jie bandė įsilausti į vokiečių kariuomenės sandėli, bet nepajėgė, vokiečiai juos atmušė... Vienu žodžiu sukilimas buvo prakištas, nes vokiečiai sukilėlius pasitiko kulkomis.

Rugpjūčio antrą dieną, po visos nakties susišaudymų ir pralaimėjimų, šioje vietoje Varšuvos lenkai laimėjo pirmą mūšį. Jį laimėjo šioje vietoje, Lietuviškoje gatvėje. Čia ant kampo Lietuviškos ir Keškovskos gatvių buvo didelė ligoninė. Vokiečiai jos ne saugojo. Saugojo, bet nestipriai. Pralaimėję kelias le-

strategines vietas, lenkai nutarė pažūrėti, kas buvo toje ligoninėje, — man toliau pasakojo mano palydovas. Nagi, jie ten nustebo... Ji buvo pilna vokiečių, sužeistų susirėmimuose su Varšuvos sukilėliais. Vokiečiai ir toliau vežė į minėtą ligoninę sužeistuosius... Mes pastatėm sargybas. Pileidom kiekvieną atvežtą vokiečių, bet nieko iš ligoninės neišleidom. Visą rytą jie vežė lietuvius, mes šį jų patyrimą, kas mieste darėsi... — Bet kaip ilgai gali laikyti šitokią ligoninę? — klausia lenkas.

— Vokiečiai pajuto, kad kas nors su ja netvarkoje. Jie siuntė vežimus su sužeistaisiais, bet tie vėžiniai negrįždavo. Jie, matyt, išaiškino, kas ta ligoninė kontroliavo. Lenkai turėjo savo žmones prie telefono, bet vokiečiai tais telefonistais, matyt, suabejojo. Ligoninė kontroliavusieji lenkai gavo įsakymą aplėisti poziciją, bet... bet tai ne toks lengvas dalykas. Jie žinojo, kad dėl ligoninės teks kovoti. Bet vokiečiai neskubėjo, sukilėliai taip pat lūkuavo.

Tuo tarpu buvo išaiškinta, kad toje pačioje Keškovskio gatvėje buvo dar viena vokiečių kareivinė. Nustatyta, kad vokiečiai ten laikė bendradarbių batalioną.

AZERBEJANIEČIAI KOVOJO PRIEŠ LENKUS

Niekas nebūtų galėjęs tikėti, kad sukilusioje Varšuvoje būtų buvęs dalyvis azerbejaniečių, kovojusių prieš laisvės diekintį lenkus. Ovis dėlto, azerbejaniečiai kovojo prieš lenkus.

Azerbejanas yra gana didelė Irano provincija. Anksciau Iranas vadinosi Persija. Prieš Iraną atba Persija visa eilė tautų vedė karnus. Juos vedė rusai, ras, juos vedė ir komunistai, įsigalėję Rusijos caro sos-

Azerbejanas pats didžiulias Tabrizo kalnas. Apie tą kalną net ir lietuviai rašytojai yra rašę.

Dalį Azerbejaną pagrobė rusai, o kita provincijos dalis priklausė iranams. Karo pabaigoje rusai norėjo pagrobti visą Azerbejaną, bet prezidentas Trumanas pranešė Stalinui, kad Amerikos aviacija padės rusams išsikraustyti, jeigu jiems taip sunkiai einasi, bet Stalinas tuoj atakė visus savo kareivius ir išvežė Rusijon visus paleckins ir kitus kvislingus, kuriais jis jau buvo apsidėjęs svarbesnius Azerbejaną miestelius.

Bet reikalus eina apie azerbejaniečius, kurie gyvena rusų laikytame Azerbejane. Ten, aišku, visur buvo įvesta rusiška tvarka, prieš kurią kovojo visi kalnų gyventojai. Prieš juos vedė kovą ir azerbejaniečiai. Visi žino, kad vokiečių kariuomenė buvo pasiekusi Kaukazą, Hiterioji rėpjo Baku aliejus. Kada vokiečių kariams pavyko pasiekti Kaukazą, jiems pavyko susižioti ir su azerbejaniečiais.

Azerbejaniečiai nebuvo patenkinti rusų caru, dar mažiau jiems patiko sovietinė tvarka. Kalnų tautėlis turėjo daugiau laisvės, bet vis dėlto laisvos nebuvo. Sovietų politija bei kurla proga gyventojus gaudydavo ir šaudydavo. Tie susilaudymai buvo gana dažni. Kada atėjo vokiečiai, tai azerbejaniečiai šloje vokiečių pusėn. Jie manė, kad vokiečiai padės jiems būti nepriklausomiems.

(Bus daugiau)

SKATTYKITE IR PLATINKITE

DIENRASTI "NAUJIENAS"

TEISYBĖ

JOS VISAD RAŠO

TELEF. PR 8-3229

DR. ANNA BALIUNAS
AKIJ, AUSU, NOSIES
IR GERKLES LIGOS

2858 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERU LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIA

6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Prima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS
INKSTU IR ŠLAPIMO TAKU
CHIRURGIA

Tel. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT STREET
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS.

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON

2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMLOCK 4-5849
Rezid.: 388-2233

OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais 1-7 val.
antradieniais, penktadieniais nuo 1-5 val.
ir šeštadieniais, sekmadieniais 8-3 val.

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Westchester Community klinika
Medicinos direktorius.
1938 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis ir
kas antrą sešadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

REZ.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERU LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIA

6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepia, skambinti MI 3-0001.

TEL.: BE 3-5893

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

ODOS LIGOS - CHIRURGIA
SPECIALYBĖ AKIJ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. A. V. JUCAS

Tel.: 561-4605 ir 489-4441
OFISO VALANDOS:
1002 N. WESTERN AVE.
5214 N. WESTERN AVE.
Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: HE 4-1818
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

VIDAUS LIGŲ SPECIALISTAS
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais,
ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 3 iki 7 val. popiet
Tik susitarus.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS

KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. - Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTU, PUSLES IR
PROSTATOS CHIRURGIA

2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradienį nuo 1-4 po pietų.
ketvirtadienį nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonas: 448-5545

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Bendra praktika, spec. MOTERU ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį,
penktadienį 2-4 ir 6-8 val. vak. Seštadienį
2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.
CHIRURGAS

2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMLOCK 4-2123
Rezid. telefonai: Gibson 8-6195
Prima ligonius pagal susitarimą. Del
valandos skambinti telefonais HE 4-2123.
Jei neatsiliepia, tai telefonas GI 8-6195.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS

Aparatai - Protezai, med. Ban-
džai. Speciali pagalba kojomis
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Seštadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROSPECT 6-5084

HELP STRENGTHEN
AMERICA'S PEACE POWER
BUY U.S. SAVINGS BONDS

**Kongreso atstovo Russo mintys
apie Lietuvos teises**

Lietuviškų organizacijų veiklus narys Stasys Patlaša parūpino
lietuvišką vertimą Russo kalbos, pasakytos kongreso posėdyje.

Illinois atstovo p. Martin A.
Russo kalba, liečianti Pabaltijo
valstybių klausimą, pasakyta
Atstovų Rūmų 94-jo Kongreso
pirmoje sesijoje Washingtone
1975 m. gruodžio mėn. 2 d.

As iškeliu 864-ąją Atstovų Rū-
mų rezoliuciją ir ją remiu. Bu-
damas vienas šios rezoliucijos
pritarėjų, manau, kad mes da-
rytume didele žala narsiams Lie-
tuvos, Latvijos ir Estijos žmo-
nėms ir savo, t. y. USA Pabal-
tijo kilmės piliečiams, tyledami,
kol Helsinkio konferencijos su-
tartyje lieka neišsiaiškinti nors
ir mažiausi neaiškumai, abejo-
nės.

Šie Atstovų Rūmai negali leis-
ti 35 metų sovietų agresoriams

remtis Helsinkio sutartimi, kaip
įrodymu, kad USA pripažinti
(šia sutartimi) SSRS teisę vieš-
patauti Pabaltijo valstybes.
Antrojo pasaulinio karo metu
hitleriškos hordos (gaujos) ir
raudonoji armija kryž-kryžmais
žygiavo per Europos šiaurės ry-
tų kampą, kruvinose kovose iš-
niekindama Pabaltijo tautų tei-
ses, jų istoriją ir kultūrą.

Galutinis šių trijų mažų, bet
heroiskų valstybių užėjimas,
įvykęs 1940-aisiais metais, agre-
sijos būdu užkrovė joms Rusi-
jos okupacijos naštą. USA nie-
kada nepripažino priverstinio in-
korporavimo šių trijų Pabal-
tijo valstybių į sovietų imperia-
listinį vienetą. Septyni Ameri-
kos prezidentai - nuo Frankli-
no D. Roosevelt iki Gerald R.
Ford, nežiūrind demokratas ar
respublikonas, nuolat tvirtino
Amerikos pripažinimą Lietuvai,
Latvijai ir Estijai atskirų, lais-
vų kraštų egzistencijos teisę,
nepriklausomą nuo Sov. Sąjun-
gos.

Po kelių dienų, įvykus pirma-
jai rusų okupacijai 1940 metais,
USA ministro pirmininko (Se-
cretary of State) pareigas einęs
p. Sumner Welles iškėlė klasi-
gą šių kraštų priespaudą, kurios
dėka jų politinė nepriklausomy-
bė ir teritorinės sienos panaik-
intos, neatšaužiant ir tai, kad
nuo pirmosios šių kraštų nepri-
klausomo gyvenimo dienos USA
palaikė reikšmingą Baltų sava-
rankaus gyvenimo progresą.
Prasidėjus II-ajam pasaul. karui,
prezidentas Roosevelt pakarto-
tinai užtikrino remias Atlanto
Chartoje USA deklaraciją, kad
visos tautos turi teisę laisvai
apsispręsti, kokia turi būti jų
valstybių santvarka bei valdžia,
ir reikalavo suvienijimų teisiu
atstatymo: laisvo, savarankiško
apsisprendimo tiems, kuriems
tai buvo smurtu atimta.
Prezidentas Fordas tauntinių
grupių atstovų suvažiavime Wa-
shingtone liepos 25 d. 1975 m.
savo kalboje pakartojo F. D.
Roosevelt'o mintis ir politiką:
- Aš jums užtikrinu, kad USA
niekada nepripažino Lietuvos,
Latvijos ir Estijos inkorporaci-
jos į Sov. Sąjungą ir to laikosi
dabar. Mūsų oficialioji politika
nepaliesia. Europos Saugumo
Konferencijos (Helsinkio) rezul-
tatai nepakeitė mūsų laikyse-
nos Pabaltijo valstybių atžvil-
giu.

Kiekviena tų valstybių turi
ilgą, skirtingą ir savitą istoriją
bei kultūrą. Jų tikėjimas, tu-
rint galvoje tų kraštų tragiškus
įvykius, atspindi žmonių dvi-
siniam gyvenime ir Dievo įta-
ką tų tautų visuomeniniame gy-
venime.

Visų šių trijų tautų svarbiau-
sias siekis - Nepriklausomybė.
Zvelgiant į visa tai ir turint
galvoje, kad Amerikos žmonės
visuomet vertino tautinę lais-
vę ir laisvo apsisprendimo prin-
cipus, ir gerbė tuos, kurie ko-
vojo dėl šių principų įgyvendini-
mo, aš kviečiu savo kolegas JAV
Atstovų Rūmuose priimti šią
864-ąją rezoliuciją ir tuo patvir-
tinti Amerikos įsipareigojimą
Pabaltijo tautoms.

**Ragina saudiečius
investuoti bilijonus**

VASINGTONAS. - Fordo ad-
ministracija patylinis stengiasi
prikalbėti Saudi Arabijos val-
džiai investuoti iki vieno bilij-
ono dolerių į pinigų stokjan-
čias JAV elektros komunalines
įmones. Šį formalų pasiūlymą
pereinai mėnesį padarė išdo se-
kretoriaus padėjėjas Gerald
Parsky, būdamas Saudi Arabi-
joj. parduoti karalystei 60 mili-
jonų dol. vertės įrengimų sos-
tinės Riyadh elektrai.

Victor to. Parsky pasakė,
saudiečiai norėd, kad jie būtų
suaugę, kad būtų sumos
investavimu į individualines
elektros kompanijas, pasirink-
dami savo nuožūrą.

Pinigai, jei jie bus gaunami,
tikriausiai bus paskolų formoj,
pasakė Parsky.

Saudi Arabija turi didžiausius
pasaulio gamtinius naftos rezer-
vuus ir, naftos kainai pakilus
keturgubai per paskutiniuosius
2 metus, tapo viena iš turin-
čiausių pasaulio šalių. 1973 m.
ji uždirbo 3.1 bil. dol. už savo
naftą, o 1974 m. jau 20.8 bilij.
dolerių.

"Grandinė reakcija"

SYRACUSE, N. Y. - Gran-
dinėje reakcijoje apledėjusiame
plente 52 automobiliams susi-
dūręs sužeisti 65 žmonės; kai
kurie iš jų yra ligoninėse rim-
toje padėtyje. Nelaimė įvyko

penktadienio naktį tarpvalst.
plente 51 prie Syracuse, kai pa-
slydęs traktorius traukiamas
treileris, norėdamas aplenkti du
sugadintus automobilius, nusly-
do užtvendamas visą plentą,
kurio niekas nebegalėjo prava-
žuoti nei į vieną pusę. Auto-
mobilių masinis susitrenkimas
truko tik dvi minutes. Nuken-
tėjusiems daugiausiai sužeistos
- sulaužytos nosys, rankos, ko-
jos ir stuburkauliai.

Apie šimtas Syracuse polici-
ninkų, gaisrininkams, ambulan-
sų technikams ir civiliams pa-
dėdant, turėjo sunkaus darbo gel-
bėdami sužeistuosius žmones iš
sudaužytų automobilių. Nebe-
pataisomai sužalotų automobilių
52 buvo pavilkti iš plento į šalį.

JEI "NAUJENAS" TU
SKAITYSI, TAI IR KITAM
PASAKYSI, KAD JOS RASO
TIKRĄ TIESĄ - SKLEIDŽIA
SVIESA.

A. A.
Teisininkui
PRANUI KAVALIAUSKUI
mirus,
jo žmonai Aldonai, sūnui dr. Algirdui, dukteriai Margari-
tai Marchertienei, seseriai Adai Kavaliūnaitei, žmonos sese-
riai Irenai Šalčiūvienei ir kitiems artimiesiems reikiame
gilų užuojautą.

Jadvyga ir Petras Stravinskai

A. A.
JUOZUI ZAKSUI
Lietuvoje mirus,
jo broliui Jonui Zaksui, šeimai ir artimie-
siams nuoširdžią užuojautą reiškiamo

Jonas ir Jadvyga Aukščiūnai
Jonas ir Teresė Jokubkai
Vladas ir Jadvyga Palubeckai

A. A.
JUOZUI ZAKSUI
Lietuvoje mirus,
jo broliui, mūsų klubo nariui Jonui Zaksui,
jo šeimai ir artimiesiems nuoširdžią užuojau-
tą reiškiamo

Chicagos Anglijos - Britanijos Lietuvių
Klubo Valdyba ir nariai

Pranešame giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad po ilgos ir
sunkios ligos 1976 m. sausio mėn. 4 dieną 5 val. ryto mirė

A. A.
Teisininkas

PRANAS KAVALIAUSKAS
Gyv. 6219 So. Washtenaw Ave., Chicago, Ill.

Gimęs Lietuvoje, Rokiškio apskr. ir valsč. Rudelių kaime.
Amerikoje išgyveno 28 metus.

Priklausė Chicagos Lietuvių Teisininkų Draugijai, Lietuvos ūki-
ninkų partijai, teisėtai Lietuvių Bendruomenei, Lietuvių Fondui, buvo
iniciatorius ir įgyvendintojas Vasario 16 Gimnazijos būrelį.

Kūnas pašarvotas Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 West 71st
Street.

Atsisveikinimas su velioniu bus antradienį, sausio 6 dieną 7 val.
vakare.

Trečiadienį, sausio 7 dieną 9:15 val. ryto bus lydimas iš koply-
čios į Sv. Kryžiaus parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus
laidojamas Sv. Kazimiero Lietuvių Kapinėse.

Visi a. a. teisininko Prano Kavaliausko giminės, draugai ir pa-
žįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidojimo ir suteikti jam
paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nullidė lieka:

Žmona Aleksandra (Balkevičiūtė), sūnus dr. Al-
girdas, dukta Margarita Marchertienė su šeimomis,
sesuo Adela Kavaliūnaite, gyv. Montrealyje, Ka-
sadoje, Ivoška Irena Šalčiūviene, jos sūnus Jo-
nas ir kiti giminės, draugai bei pažįstami Lietuvoje
ir Amerikoje.

Laidotuvių Direktorius Donald A. Petkus. Tel. GR 6-2345.

**SVENTO RASTO PAMOKYMAI IR PAAISKINIMAI
KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI**

"Nugalėtojas visa tai paveldės, ir aš būsiu jam Dievas ir jis bus
man sūnus". - Apr. 21:7.

Cia kalbama ne apie Kristaus sužiedotą Evangeliją amžiuje, bet apie
tuos, kurie, klausydami Viešpaties balso pasidarys jo avimis Tūkstantmečio
amžiaus pabaigoje. Apie juos yra parašyta Mato Ev. 23 Sk. "Tuomet karalius
tars tiems: Eikite mano Tėvo palaimintieji, paveldėkite jums nuo pasaulio
ikurtimo priuot karalystę". Šite paveldės ne dangiskus pažadus, bet žemę,
kuri pradžioje buvo duota Adamui, kurią jis savo nepaklusnumu prarado sau
ir savo palikuonims. Dievo paskirtu laiku Viešpats Jėzus viską atpiko ir
atsiteigimo laikams atėjus, sugrąžins paklusniesiems visa, kas buvo prarasta.
Psalmėje 37-je parašyta, kad "kantriai laukiantys Viešpaties gaus tėvynės
žemę".

Kas antrą antradienį Sophie Barcus radijas skelbia Švento Rasto tyrinė-
tojų atskirumus.

Visi žino, kad mirtis yra žiauri ir pačiečia kiekvieną. Bet kur yra mi-
rusi? Į tą klausimą atsako knyguė "Viltis po mirties", kurią gausite
nemokamai. Rašykite:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET,
CHICAGO, ILLINOIS 60629.

SV. RASTO TYRINETOJAI

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Tel.: GRovehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Tel.: TOWnhall 3-2108-9

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ TUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIK & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMI VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

N A R I A I:

Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijų

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENĄ
IR NAKTĮ.
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS
TOMAS IR LAURYNAS LABANAUSKAS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672
11028 SOUTH WEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

5 - NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL. - TUESDAY, JANUARY 6, 1976

Vliko pajamos ir išlaidos

Aleksandro Vakselio, Vliko valdybos vicepirmininko ir Tautos Fondo valdybos pirmininko, apyskaitinio pranešimo Seimui 1975 m. gruodžio 29 d. santrauka.

Apžvelgęs Vliko ir Tautos Fondo teisinius ir praktiškus santykius, pranešėjas paminėjo, kad Tautos Fondo nariais yra visi jo rėmėjai, kurie per metus paaukoja nemažiau kaip 100 dol. Visos aukos JAV yra tax exempt. Toliau pateiktą 1975 metų Vliko sąmatą ir per tą metų sausio lapkričio mėn. jos vykdymą. Per 1975 m. vienuolika mėnesių išleista:

Bendriems reikalams	\$15,705.77
Leidiniam	15,168.72
Radijams	6,592.00
Brazinskių bylai	3,387.85
Konferencijoms	3,396.51

Iš viso išleista \$49,250.85 arba \$4.26 / sąmatos)

Vliko išlaidos, numatytos Vliko metinėje sąmatoje, kurią tvirtina Vliko Taryba, 1975 metams yra \$58,150.00.

Reikia pastebėti, kad iš viso Brazinskių bylai išleista (nuo 1970 m. iki šiai dienai) \$40,726.13. Advokatui skolos liko \$3,600. Šiam reikalui užsitęsęs, reikia spėti, kad išlaidos šiek tiek padidės. Specifiniai Brazinskių bylai finansuoti per paskutiniuosius trejus metus jokių aukų nebuvo gauta. Pavyzdžiui, 1975 m. gauta \$548, pagal aukotojų paskyrimą persiūta Brazinskiams, ir nieko negauta pačiai bylai vesti.

1975 m. gruodžio 1 d. Tautos Fondo kasoje yra \$46,800.

Per šiuos metus 11 mėn. išleista:

Elitos Inf. Tarnybai	\$49,646.80
Raštinės išlaidoms	800.00
Vajaus išlaidos	800.00
Kitos išlaidos	250.00

Iš viso išlaidų \$51,499.80

Tautos Fondo uždaviniai suglaustai būtų:

Jau kuris laikas atspausdintą ir galima gauti knygų rinkoje

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Alekso Ambrose knyga aprašanti paskutinių 90 (1889-1959) metų Chicago lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus 664 psl. Kaina \$10. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

Knygoje aprašyta pirmas Chicago atvaizdus lietuvių, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos bažnyčios, steigti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugija, 48 pasaulietiški chorai, 9 bažnytiniai ir 314 veiklesnių žmonių biografijos. Duoti dokumentai katalikiškų, socialistinių, laisvėnaniškių ir kitų organizacijų atlikti darbai, steigtos mokyklos, skaityklos, bankai ir kt.

Norintieji šią knygą išsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money Orderį

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJOS DRAUGIOS

vardu ir pasiūsti:

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARIA NOREIKIENĖ — VYTAUTAS ŽUKAUSKAS

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių, maistas iš EUROPOS SANDELIŲ.

MOVING — Apdraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujais kraustymo įrankiais. Ilgų metų patyrimas.

AL. NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737

3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

Įvairių prekių pasirinkimas: mokiškai, šaldytuvai, automobiliniai maistas, dolieriniai Certificatai.

V. VALANTINAS

JUBILIEJINIŲ METŲ

NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJENOS šiemet švėčia 80 metų. Minint tai, entuziasti geriant pirmą Amerikos lietuvių dienraščio steigėjų bei lietuviškos spaudos pirmūnų ir atliktą būtiną darbą amžinam lietuvių išlikimui skelbiamas Naujųjų platinimo vajus.

NAUJENOS tvirtai stovi ir kovoją už Lietuvos ir pavergtu lietuvių laisvę neidamos ir nesidėdamos į sandėrus su okupantais ar jų igaliojtiniais.

NAUJENOS palaiko visas lietuvių demokratines grupes jų bendras institucijas ir remia visu lietuvių bendruosius darbus bei tikslus.

NAUJENOS atstovauja tautiškai lietuvių dauguma šiais pasimetimo retoriškos ir politinių iliuzijų laikais. Jos yra visiems idomios, naudingos ir reikalingos nei būtinai. Ne veltui geros draugios girti Naujienas yra mada. Lai ta mada tampa jas prenumeruoti.

Todėl Naujienų vadovybė ir Vajaus komitetas Jubiliejinių metų progai skelbdama platinimo vajų kreipiasi į visus lietuvių pasiekti lietuviškos spaudos pirmūnų pavėdžius užsiremenuojant Naujienas tikslu sudaryti grandinę tolimiesiems darbams ne tik laikraščio, bet ir visos lietuvių tautos pat pavergtos Lietuvos ir jos žmonijai gerovei, siekiant visuotinio lietuvių reikalo renesanso.

KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — \$30.00, pusl metų — \$16.00 trims mėn. — \$8.50, vieneriems mėn. \$3.00. Kitose JAV vietose metams — \$26.00, pusl metų — \$14.00, vieneriems mėn. — \$2.50. Užsienio se — \$31.00 metams. Susipažinimui siunčiama savaitė nemokamai

Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJENOS,

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

☐ Siunčiu dol. Naujienų prenumeratai, Jubiliejinių vajaus proga paremdamas lietuvišką spaudą.

☐ Vajaus proga prašau siųsti Naujienas vieną savaitę susipažinimui nemokamai ir be jokių įsipareigojimų.

PAVARDE IR VARDAS

ADRESAS

Stiprinti ir plėsti atstovybių ir igaliojinių tinklų pasaulį; plėsti ir stiprinti informaciją apie Tautos Fondą ir siekti bendro fondo Lietuvos laisvinimo darbams finansuoti.

(E)

Svečias iš Brazilijos

Atskridęs iš Sao Paulo, Brazilijoje, inž. Algirdas Idika dalyvauti savo dukters Mildos naujagimio sūnaus Lino krikštynose, drauge su savo žentu architektu Eugeniju Paulium prieš išskridamas atgal į Pietų Ameriką, praėjusį šeštadienį lankėsi Naujienose.

Į Chicago svečias atvyko dideliu vingiu — per Europą, su sustojimais Olandijoje, Anglijoje, Prancūzijoje, Italijoje ir Vakarų Vokietijoje. Inž. Idika šiuo metu dirba Sao Paulo miesto elektronikos kompanijoje Phillips ir yra Radio - Audio inžinerijos skyriaus viršininkas. Gyvai dalyvauja Sao Paulo lietuvių kolonijos visuomeninėje veikloje: yra Lietuvių Sąjungos Brazilijoje valdybos narys ir Pasaulio Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos Brazilijos skyriaus steigėjas ir pirmininkas.

Išskrido atgal iš Chicago į Sao Paulo šį pirmadienį, sausio 5 dieną.

Inž. Idika turi dvi dukreles — Vidutę ir Mildą, avidvi ištėkėjusias už lietuvių — inžinieriaus Kazio Totoričio ir architekto Eugenijaus Pauliaus. Pirmoji — Vidutė su savo šeima gyvena Springfield, Illinois, ir augina dvi dukreles — Mildą ir Dainą; antroji Mildą gyvena Buffalo Grove, Illinois, kurios sūnaus Lino krikštynose dalyvavo jos tėvelis iš Brazilijos.

Lietuviai Brazilijoje iki šiol gyvena taikoje ir santarpoje, išskiriant Villa Zelina, kur tos apylinkės Rymo Katalikų Bendruomenė vadovauti ėmėsi į monsinojro Aleks. Armino vietą lietuvių parapijai kunigaiti naujai atkeltas kunigas šeškevičius, kurs klebono Armino išsaugotą lietuvių parapijos turtą pradėjo pervadinėti Kurijai, tai yra — italams.

Karas abortams

WASHINGTONAS. — Romos katalikų vyskupai Amerikoje planuoja skelbti "ganytojišką laišką", šaukiantį visus amerikiečius į talka reikalauti Konstitucijos papildymo, kuriuo būtų visiškai uždrausti abortai. "Istatymai, kurie leidžia naikinti žmogaus gyvybę prieš ar po eimimo, yra neteisingi ir nenormalūs", skelbiama laiško projekte. Į laiške be to katalikai skatinami "eiti į visuomenę" ir ne-katalikus skatinti, kad prisidėtų prie pastangų uždrausti abortus.

IS CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Kur nešvarus vanduo

SPRINGFIELD, Ill. — Aplinkos Apsaugos įstaigos pranešimu, apie 19 nuosimčių bendruomenių Illinoisi nesuskubo iki nutatytro termino — gruodžio 22 dienos chlorinuoti savo geriamojo vandens atsargas. Vandens tiekimo įstaiga žada griežtą žygiu prieš tuos pareigūnus, kurie tebeignoruoją Illinois valstijos potvarkių vandenini chlorinuoti, pareiškė vandens tiekimo įstaigos vedėjas Ira Markwood.

Illinois valstijoje yra 1.654 įvairių vartojamo vandens sistemų. Kai kurios bendruomenės nechlorinuoja savo geriamojo vandens, kadangi jį gauna iš gilių šulinių, manydami kad šulinių vanduo yra be bakterijų, bet Markwood perspėja, kad toks vanduo apskriečia germais kai patenka į vandens paskirstymo

Mažiausia 15 metų Lynette A. Fromme turės atsidėti kalėjime už mėginimą nužudyti prez. Fordą. Nušauta iki gyvos galvos, ji galės būti pasigalėta tik po 15 metų. Pastangos persvarstyti bylą nepasisekė.

sistema ir dėlto yra būtina vandenį duoti chloro. Nechlorinuotas vanduo dažnai turi tifoidų (karštilgės) ir choleros bacilų.

Chicago vartojamą vandenį chlorinuoja nuo šio šimtmečio pradžios.

TEMPERATŪRA ŽEMIAU 0

Temperatūra Chicagoje šis 25 laipsnių penktadienio naktį nukrito iki 10 laipsnių šeštadienio rytą, o sekmadienis išašo prie 0 temperatūros, kuri stiproka 17 mylių per valandą vėjui pūčiant sudarė 21 laipsnio žemiau nullo "faktorių". Kita šalčiausia diena šiemet — 2 laipsnių temperatūra buvo gruodžio 18 dieną.

ATIMTOS TEISĖS

Penkios nejudomojo turto pardavinėjimo agentūros, turinčios savo įstaigas Berwyne ir Ciceroje, ir 17 pavienių parduotuvių, 45 dienoms neteko prekybos teisių. Jiems atimti prekavimo leidimai ir jie traukiami teismo atsakomybėn. Jie kaltinami, kad, susitarę tarpusavyje, juodųjų rasės žmonėms pardavinėdavo juodųjų rajonuose namus, nerodydami visiškai baltųjų rajone pardavimui esančių namų.

BERWYNO ŠUKSLIŲ IŠVEŽIOTOJAI

BERWYNO šukšlių išvežiotojai, kurių sutartis su miestu pasibaigė ir kuriems buvo norima atsakyti darbas, ir toliau pasiūlyti Berwyno miesto šukšlių išvežiotojais. Cook apskrityje darbų derintojas prisiuntė Berwyno miestui raštą, kuriame nurodo, kad paliausavimas šukšlių lininku, kurie pasamdė sulig federalinės valdžios aktu CETA, reikėtų netekti federalinės valdžios piniginių paramos.

PRIGRIEBTI AUTO PREKYBININKAI

Federalinė prekybos priežiūros komisija įsakė, pasiremdama 1974 m. laido (garantijos) aktu, visiems automobilių prekybininkams lpydyti prie kiekvieno parduodamo vartoto automobilio raštą, kuriame būtų išvardyti visi automobilyje esantieji trūkumai, jų daryti patatysimai, dažymas ir t. t. Taipgi turi būti rašte išvardyta visos automobilio pirkėjų duodamos garantijos bei laido sąlygos. Tikimasi, kad tuo įsakymu bus sumažinta apgavystė.

MAŽIAU ŽMOGŽUDYSČIŲ

CHICAGO. — Policijos departamento pranešimu, žmogžudysčių Chicagoje praėjusiais metais pastebėtinai sumažėjo: 1974 metais buvo pasiektas rekordinis nužudymų skaičius 970; praėjusiais metais nužudyta "tik" 818, tai yra 152 mažiau. Pirmąją po Naujųjų Metų dieną — penktadienį Chicagoje nužudyti trys žmonės.

RENTING IN GENERAL Nuomos

PRIE LABAI GERO SUSISIEKIMO

Archer gatvėje pirmame aukšte išnuomojamas 5 kambarių švarus ir ramus butas. Telef. YA 7-4634.

TRUMPAI

— Algis Liepinaitis, veiklus pagrindinėse lietuvių organizacijose ir bendruose darbuose, baigė civilinės inžinerijos mokslus Illinois Technologijos institute. Jis yra sėkmingai rašęs Lietuvos reikalais amerikiečių spaudoje.

— Kazys A. Kebelis iš Marquette Parko apylinkės visuomenės be raginimo pratęsė savo prenumeratą ir ta proga paremia Naujienų leidimą. Administracija nuosirdžiai dėkoja už taupymą laiko ir mažinimą išlaidų, taip pat už 4 dol. dovana. Raginimų siuntimas, pakėlus pašto mokestį, dabar sudarys žymų išlaidų. Raginimai rasiomi kiekvieno mėnesio pačioje pradžioje, todėl galį sumokėti anksčiau, prašomi tai padaryti prieš raginimų išsiuntimą.

— Ponia J. Čiuprinskienė iš Bridgeporto apylinkės prieš pat Naujųjų Metus lankėsi administracijoje palinkėti visiems naujieniečiams geros sveikatos ir geros sėkmės. Dėkui už vizitą ir 10 dol. auką Naujienų paramai.

— Kazys Dudėnas iš Marquette Parko apylinkės, kartu su gerais linkėjimais iškėlė Naujienų paramai 10 dol. Tos apylinkės gyventojai užsisakė Naujienas vieneriems metams, bei pavardės prašė neminėti. Naujienų vadovybė nuosirdžiai dėkoja visiems rėmėjams, platintojams ir naujiems skaitytojams. Platinimo vajaus proga Naujienos yra siunčiamos susipažinimui 2 savaites nemokamai pagal gautus pageidavimus ir galimų skaitytojų adresus.

— Jolanda Kaušienė su dukra Karolina iš Marquette Parko apylinkės išvyko atostogų į Miami Beach, Fla. Petras ir Jolanda Kaušai yra žinomi verslininkai Roselando ir Marquette Parko apylinkėse. Dabartinio metu jie laiko svetainę prie 63-čios ir Kedzie Ave.

— Spaudos Balius, ruošiamas Lietuvių Žurnalistų sąjungos centro valdybos, įvyks sausio mėn. 24 d. 7 val. vakaro Martinių, restorano patalpose salėje. Meninę nuotaiką trumpą programą atliks muz. Aloyzo Jurgio vadovaujamas ansamblis. Gros Neo-Lituanų orkestras.

— Bilietus įsigyti ir stalus rezervuoti pas Jurgį Janušaitį, Paramos prekyboje. Tel. 737-3332 arba po 8 val. vak. 737-1731. Maloniai kviečiama lietuvių visuomenė Spaudos baliuje dalyvauti. (Pr.)

REAL ESTATE.

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui | REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIMS DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road. Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTU NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS - VALDYMAS - NOTARIATAS - VERTIMAI

VISU ROSIU DRAUDIMO AGENTORA

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

3 BUTU IR BIZNIO PATALPA, 50

pėdų sklypas, Brighton Parke. Mūrinis namas, nebrangus, reikia skubiai parduoti.

5 PO 5 MURINIS - MEDINIS \$1,100 mėn. Prašo \$50,000. Marquette Parke.

10 BUTU MURINIS. Nauji įrengimai. Labai geros pajamos. Savininko paskola. Labai geras namas. Reikia skubiai parduoti.

ŠIMAITIS REALTY

Insurance, Income Tax

2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878

IESKOMAS PIRKTI 2 aukštų namas

su 3 miegamaisis kiekviena. Pagaidaujama tarp 59 ir 74 gatvės su Rockwell ir California arba 59 ir 63 su California ir Kedzie. Tel. 434-7765.

— Lietuvių Paštinkų Draugija

Chicagoje parėmė Naujienų leidimą 10 dol. ir juos įteikė per J. Tijūną. Naujienų vadovybė nuosirdžiai dėkoja valdybai ir visiems nariams.

— Solistė Janina Šalnienė

dalyvaus meninėje dalyje ALTOs Cicero skryčiaus rengiamam Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjime Ciceroje vasario mėn. 8 d. 12 val. parapijos salėje.

— Dr. Petras Atkočiūnas

atidarys ALTOs Cicero skryčiaus rengiamą Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimą Ciceroje vasario mėn. 8 d. 12 val. parapijos salėje.

— William Kirkolis

iš St. Rita aukšt. mokyklos gavo \$350 stipendiją už gabumus ir organizacinę bei visuomeninę veiklą.

— Naujienas galima užsisakyti

telefonu, skambinant administracijai darbo valandomis. Taip pat kviečiama skambinti arba rašyti prašant siųsti susipažinimui. Platinimo vajaus proga Naujienos yra siunčiamos susipažinimui 2 savaites nemokamai pagal gautus pageidavimus ir galimų skaitytojų adresus.

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.

3227 WEST 63rd ST., CHICAGO

Telef. 434-4660

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave

Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

Didžiausias kailių pasirinkimas

pas vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje

NORMANA BURŠTEINA

Tel. 263-5826 (įstaigos) ir 677-8489 (buto)

185 North Wabash Avenue

2nd Floor Chicago, Ill. 60601

give... so more will live

HEART FUND

PROGA DABAR

MODERNUS 2 aukštų namas ir 2 auto mūro garažas. Radiant šildymas. Puikioji apylinkė Marquette Parke. Vertas daugiau, gavome už \$38,800.

2 BUTU modernus mūro namas su garazu. Atskiri šildymai. Rami, graži gatvė Marquette Parke. \$36,600.

BANGALO GRAZULIS, švarūs mūras, dideli kambariai, 2 auto garažas. Marquette Parko centre. \$22,900.

6 KAMBARIŲ 12-M. MODERNUS MURAS. Irengta virtuvė ir kambarys bešmante. Naujas garžas. Arti parko ir California Ave. Greit galite užimti. \$29,900.

MODERNUS 4 BUTU mūras ir 2 auto mūro garažas. Atskiri šildymai. Cent. air cond. Arti Maria High. \$45,500.

8 BUTU MURAS, naujas gamt. šildymas, nauja elektra, alumin. langai, \$15,000 metinių pajamų. Art mūsu. \$71,700.

VALDIS REAL ESTATE

2625 West 71st St. Tel. RE 7-7200

BUD'S REAL ESTATE

PIRKSI — PARDUOSI — NUOMOSI

ĮVAIRŲS DRAUDIMAI

Maloniai jums patarnaus

BALYS BUDRAITIS

4369 ARCHER AVE., CHICAGOJE

Tel. 254-5551

LEMONTO APYLINKĖ

135-TRA IR ARCHER AVE.

Tel. 257-5861

M. A. ŠIMKUS

Real Estate, Notary Public, INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450

Taip pat daromi vertimai, giminių išskviejimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Irengti mieste ir užmiesty naujus ir perstatyti senus visu rūšių namo apšildymo pečius, air-conditioning vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.